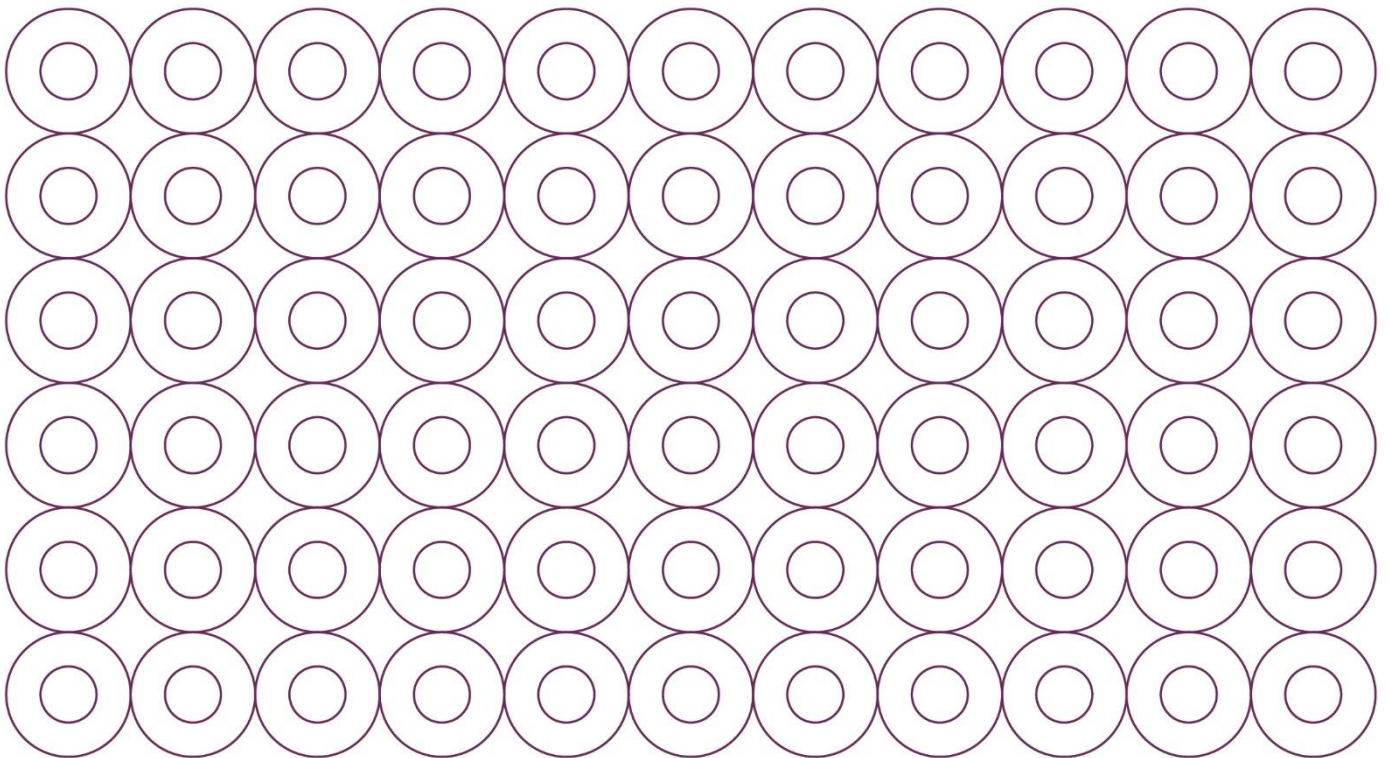

Lovskola i grundskolan

En uppföljning av läsåret 2022/23

Publikationen finns att ladda ner som kostnadsfri
PDF från Skolverkets webbplats:

www.skolverket.se/publikationer

ISSN: 1103-2421

ISRN: SKOLV-R-2023:16-SE

Skolverket, Stockholm 2023

Förord

I denna rapport redovisar Skolverket ett regeringsuppdrag om lovskola i grundskolan för läsåret 2022/23. I studien ingår intervjuer med lärare som undervisar på lovskola samt en enkät till rektorer i grundskolan. I rapporten ger vi bland annat en bild av i vilken utsträckning och på vilket sätt som skolor bedriver lovskola för elever i årskurs 7–9. Vi har även undersökt vilka framgångsfaktorer och utmaningar lärare och rektorer ser med lovskola.

Rapporten har utarbetats av Susanne Malmer, Emilia Barsk och Ellen Röllgårdh i samarbete med andra medarbetare på Skolverkets Avdelning för analys.

Skolverket vill rikta ett stort tack till de lärare som har tagit sig tid att svara på frågor i intervjuer och till de rektorer som har besvarat studiens enkätfrågor.

Solna, 13 december 2023

Peter Fredriksson
Generaldirektör

Susanne Malmer
Undervisningsråd

Innehåll

Sammanfattning	5
Nästan alla har erbjudit lovskola i årskurs 8 och 9.....	5
Vanligast att lovskola organiserades på den egna skolenheten	5
Sju av tio uppger att elever i stor utsträckning förbättrat sina kunskaper	5
Lovskola har inte passat alla elever	6
Lovskola under läsårsloven mer effektivt.....	6
Rektorer uppger att lovskola på sommarlovet lett till att elever blivit behöriga till gymnasieskolan	6
Flera fördelar med lovskola på egna skolenheten	7
Stor utmaning att få elever att delta i lovskola	7
Skolverket vill betona	8
Inledning	9
Syfte	9
Urval och genomförande av undersökning	10
Bakgrund	13
Obligatoriskt anordnad lovskola.....	13
Annan frivilligt anordnad lovskola	14
Organisering av lovskolan.....	14
Tidigare studier	16
Resultat.....	18
Erbjudande av lovskola.....	18
Deltagande i lovskola.....	21
Lovskolans organisation	24
Lovskolans bidrag till elevers kunskapsutveckling.....	28
Utfall från lovskola på sommarlovet för årskurs 9	30
Framgångsfaktorer för lovskola	33
Utmaningar med att bedriva lovskola.....	36
Lovskola som insats.....	38
Referenser	41
Bilaga 1 – Bortfallsanalys	43
Bilaga 2 – Uppföljning av statsbidrag för lovskola 2020–2023	45
Statsbidrag för frivilligt anordnad lovskola	45

Sammanfattning

I den här rapporten redovisar Skolverket en uppföljning av lärares och rektorers uppfattning av lovskola i grundskolan för läsåret 2022/23. Resultaten i rapporten bygger på en enkät riktad till rektorer samt intervjuer med lärare som undervisar på lovskola. Enkätsvaren ger en nationellt representativ bild för årskurserna 7–9. Nedan följer en kort sammanfattning av resultaten.

Nästan alla har erbjudit lovskola i årskurs 8 och 9

Samtliga skolenheter har erbjudit lovskola på minst ett lov till elever i årskurs 9 och nästan alla har erbjudit lovskola på minst ett lov till elever i årskurs 8 under läsåret 2022/23. Störst andel skolenheter, omkring nio av tio, har erbjudit lovskola på sommarlovet för dessa årskurser. I de flesta fall har undervisning erbjudits i matematik, svenska, svenska som andraspråk och i engelska. Resultaten visar också att fler skolenheter har erbjudit lovskola än som har genomfört. Medan nio av tio skolenheter har erbjudit lovskola under sommarlovet i årskurs 9, har lovskola genomförts på endast drygt sex av tio skolenheter.

Vanligast att lovskola organiserades på den egna skolenheten

Det var vanligast att lovskolan har organiserats på den egna skolenheten för egna elever. För årskurs 8 och 9 är det sex av tio rektorer som uppger detta och för årskurs 7 är det åtta av tio rektorer. Näst vanligast var att lovskola har organiserats både på den egna skolenheten och centralt av huvudmannen eller samordnat med andra skolenheter. Både när det gäller lovskola på den egna skolenheten och lovskola som varit centralt ordnad eller samordnad har det främst varit personal med pedagogisk högskoleexamen som uppges ha undervisat under läsåret 2022/23.

Sju av tio uppger att elever i stor utsträckning förbättrat sina kunskaper

I enkäten uppger sju av tio rektorer att elever i stor utsträckning har förbättrat sina kunskaper i ämnen de läst under lovskolan, men inte nått upp till ett godkänt betyg. Drygt hälften av rektorerna svarar att elever i stor utsträckning har gått från underkända till godkända betyg i ett eller flera av de ämnen de har läst på lovskolan. Syftet med lovskola är att ge elever möjlighet att uppnå behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. På vissa skolor har endast elever som riskerar att inte uppfylla betygsriterier för betyget E erbjudits lovskola, på andra har fler elevgrupper erbjudits. I intervjuerna resonerar lärare kring att syftet med lovskolan för eleverna inte alltid varit att uppnå betygsriterier för betyget E. Det

har även kunnat handla om att eleven ökat sina kunskaper, blivit mer motiverad i sitt skolarbete eller förbättrat sin studieteknik.

Lovskola har inte passat alla elever

Lärare beskriver att lovskolan fungerat bra för vissa elever då de fått möjlighet att arbeta längre med samma ämne, haft mer tid med läraren och en annan studiemiljö än vanligt, vilket även bekräftas av Skolinspektionens granskningar.¹ Lovskola uppges dock inte passa alla elever. I intervjuerna framkommer att lärarna framför allt har sett att det har varit elever med mindre kunskapsluckor, eller de som har halkat efter i olika moment på grund av exempelvis kortare frånvaro, som har gynnats av lovskola. Elever som har inlärningsvårigheter eller hög frånvaro bedöms inte ha gynnats av lovskola. Vissa elever bedöms ha dragit större fördel av att ha vilat upp sig på loven än att delta i lovskola.

Några rektorer skriver i sina kommentarer att de problem som lovskola på sommarlovet är tänkt att lösa borde hanterats tidigare i elevens skolgång. Det handlar exempelvis om att elever med stora kunskapsluckor behövt mer omfattande stöd än lovskolan kan ge. Detta är också något som betonas i Skolverkets bedömning av läget i skolväsendet – att det är avgörande att tillräckliga insatser sätts in i tid för att kompensera för elevers skilda förutsättningar.²

Lovskola under läsårsloven mer effektivt

Både rektorer och lärare betonar att de timmar som eleverna lägger ned på lovskola under sommarlovet borde vara förlagda tidigare under året. Att genomföra lovskola under läsårsloven upplevs mer effektivt då det ger eleverna bättre möjligheter att komma i kapp och följa den ordinarie undervisningen när den börjar igen. Detta har även lyfts av utredningen *Kampen om tiden – mer tid till lärande*, där lovskola på läsårsloven beskrivs som ett bra sätt att arbeta proaktivt.³ Rektorer och lärare som deltagit i vår studie uppfattar att elever har varit mer motiverade på lovskolan under läsåret, då de fortfarande har haft möjlighet att få godkända betyg samtidigt som sina klasskamrater.

Rektorer uppger att lovskola på sommarlovet lett till att elever blivit behöriga till gymnasieskolan

Det varierar hur stor andel som har uppnått behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram efter lovskola på sommarlovet.⁴ Drygt sex av tio skolenheter har genomfört lovskola på sommarlovet för årskurs 9. På knappt tre av tio

¹ Skolinspektionen (2020), Skolinspektionen (2021)

² Skolverket (2023)

³ SOU 2021:30

⁴ För behörighet till gymnasieskolans högskoleförberedande program krävs godkända betyg i sammanlagt tolv ämnen. För behörighet till yrkesprogram i gymnasieskolan behövs godkända betyg i totalt åtta ämnen och rätten till att bli erbjuden lovskola är därför i praktiken kopplad till möjligheter att uppnå behörighet till yrkesprogram.

skolenheter, som haft minst en obehörig elev som deltagit i lovskolan, har samtliga elever blivit behöriga. På två av tio skolenheter har ingen elev blivit behörig efter att de har deltagit i lovskola på sommarlovet. Däremellan finns det en spridning mellan skolenheterna.

Resultaten kan ses i ljuset av Skolverkets rapport om grundskolebetygens betydelse för resultaten i gymnasieskolan. Rapporten visade att elever som genom prövning efter årskurs 9 får ett godkänt betyg, hade sämre förutsättningar att klara examen från gymnasieskolan än andra elever.⁵ Bland dessa elever ingår alltså de elever som har kompletterat betygen på lovskola.

Flera fördelar med lovskola på egna skolenheten

Att lovskola organiseras på den egna skolenheten gynnar enligt både lärare och rektorer undervisningen på lovskolan och elevernas möjlighet att förbättra sina kunskapsresultat. En god och redan etablerad relation mellan lärare och elev har varit fördelaktigt både inför och under lovskolan. Inför lovskolan har det hjälpt till att motivera eleven att delta och under lovskolan beskriver lärare hur det oftast varit lättare att hjälpa elever från den egna skolenheten då de redan känner varandra. En annan fördel med att lovskolan organiseras på den egna skolenheten har varit att överlämningar inför lovskolan generellt fungerat bättre.

Andra framgångsfaktorer som framkommer i studien är en bra planering av lovskolan, mindre undervisningsgrupper, behöriga och engagerade lärare samt att eleverna är välinformerade och motiverade.

Stor utmaning att få elever att delta i lovskola

Det område som störst andel rektorer har haft en utmaning med under läsåret är elevernas deltagande i lovskola. Knappt åtta av tio uppger att det i stor utsträckning har varit svårt att motivera elever till att delta i lovskola. Elevernas motivation lyfts som en stor utmaning även i Skolinspektionens granskningar av lovskola.⁶ Lovskola är inte obligatorisk för elever, vilket gör elevernas motivation till en avgörande faktor för att lovskolan ska uppfylla sitt syfte. I den här uppföljningen betonar intervjuade lärare att det varit viktigt att eleverna själva valt att delta, för att vara motiverade och ha möjlighet att uppnå behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram.

När det gäller bemanning av lovskolan uppger hälften av rektorerna att de har haft stora utmaningar med att bemanna lovskolan med behöriga lärare. Vissa uppger att de både har haft utmaningar med att få behöriga lärare och att få tillräckligt med personal över huvud taget att arbeta på lovskola.

⁵ Skolverket (2022b). Hela gruppen avser elever som inte var behöriga till gymnasieskolans nationella program enligt betygen på våren i årskurs 9 men som på hösten samma år var antagna till ett nationellt program. Det finns ingen statistik över elever som deltar i lovskola.

⁶ Skolinspektionen (2020), Skolinspektionen (2021)

Skolverket vill betona

Sammantaget noterar Skolverket att majoriteten av de tillfrågade rektorerna uppger att elever i stor utsträckning förbättrat sina kunskaper i ämnen som de läst under lovskolan – även om inte alla elever som deltagit i lovskola nått upp till ett godkänt betyg.

Skolverket vill mot bakgrund av detta uppmärksamma huvudmän och rektorer på att:

- i första hand förlägga lovskola till loven under läsåret.
- elevernas motivation att delta i lovskolans verksamhet är en avgörande faktor för att lovskolan ska uppfylla sitt syfte.
- elever som står långt ifrån att uppnå gymnasiebehörighet många gånger även behöver annat individanpassat stöd.

Inledning

Lovskola är undervisning som anordnas i skolan under lov under en termin eller utanför terminstid och som inte är obligatorisk för elever. Lovskolan organiseras utanför ramen för de ordinarie skoldagar som ingår i ett läsår. Den statsbidragsfinansierade sommarskolan eller lovskolan har funnits sedan 2006 i olika former. År 2017 infördes skyldigheten för alla huvudmän att erbjuda lovskola för elever i årskurs 8 och 9 i grundskolan under vissa förutsättningar. Syftet med lovskolan är att ge eleverna möjlighet att uppnå behörighet till gymnasieskolans nationella program.

Detta är Skolverkets första nationella uppföljning av lovskola i grundskolan. Uppföljningen skiljer inte mellan lovskola som är obligatorisk för huvudmannen att anordna och annan lovskola i grundskolan.

Skolverket har tidigare redovisat uppföljningar av statsbidrag för lovskola.⁷ Skolverket samlar inte in statistik om deltagande, genomförda provningar eller andra resultat på nationell nivå gällande lovskolan.

Syfte

Syftet med studien är att bidra med kunskap om förekomsten av lovskola. Mer precist syftar studien till att undersöka vilka uppfattningar rektorer och lärare i grundskolan har om:

- I vilken utsträckning och på vilket sätt skolor bedriver lovskola för elever i årskurs 7–9. Med lovskola menas såväl obligatorisk lovskola som annan lovskola.
- Hur väl lovskolan uppfyller sitt syfte att ge elever möjlighet till att uppnå behörighet till gymnasieskolans nationella program.
- I vilken utsträckning elever som gått sommarlovskola efter årskurs 9 fått godkänt efter provning respektive uppnått behörighet till gymnasieskolans nationella program.
- Vilka utmaningar och framgångsfaktorer som finns i arbetet med lovskola.

Huvudmän har skyldighet att erbjuda lovskola endast i grundskolan. Studien handlar därför endast om denna skolform. Studien fokuserar på elever i årskurs 7 till 9 men vi har även i viss utsträckning undersökt förekomsten av lovskola i yngre årskurser.

⁷ Skolverket (2014), Skolverket (2018).

Urval och genomförande av undersökning

Undersökningen består av en enkät riktad till rektorer i grundskolan samt intervjuer med lärare som har undervisat på lovskola. Nedan beskrivs urval och genomförande av enkät- respektive intervjuundersökning.

Enkätundersökning

Syftet med enkäten är att ge en bild av omfattningen och organiseringen av lovskola under läsåret 2022/23. Enkäten redovisar även vad rektorer bedömer vara förutsättningar för att bedriva lovskola av god kvalitet.

Urval

Skolverket har genomfört en enkätundersökning under tidperioden 7 augusti–13 september 2023. Enkäten är riktad till ett stratifierat obundet slumpmässigt urval av drygt 600 skolenheter som har elever i årskurs 9. Syftet med urvalsdesignen är att säkerställa representationen av skolenheter med olika förutsättningar och behov av att bedriva lovskola. Stratifieringen baseras på andelen elever per skolenhet som gick ut årskurs 9 vårterminen 2022 med behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram. Skolenheterna delades in i fem grupper baserat på andelen obehöriga elever. Urvalet innefattar en större andel skolenheter från strata 1–4, det vill säga där andelen obehöriga elever är högre. Vi har även valt att dubblera antalet skolenheter i urvalet för att täcka upp för ett förväntat större bortfall.⁸

Svarsfrekvens och bortfall

Enkätens svarsfrekvens blev 44 procent. Tabell 1 nedan visar svarsfrekvens och bortfall per stratum.

Tabell 1. Svarsfrekvens och bortfall per stratum

Stratum	Antal skolor i urvalet*	Antal svarande	Svarsfrekvens
1 (< 76,5% behöriga elever)	150	63	42,0%
2 (76,5–84,2% behöriga elever)	153	67	43,8%
3 (84,3–90,8% behöriga elever)	154	71	46,1%
4 (90,9–97,2% behöriga elever)	77	29	37,7%
5 (≈ 100 – 100% behöriga elever)	75	39	52,0%
Totalt	609	269	44,2%

*Exklusive övertäckning. En skolenhet hade lagts ned vid enkätutskicket och räknas som övertäckning. Skillnader i svarsfrekvens mellan ingående stratum är inte signifikant. Pearson Chi-Square = 0,446

⁸ Under senare år har det varit vanligt att undersökningar får ett större bortfall. För att kunna dra slutsatser utifrån undersökningen har vi därför valt att på förhand ta hänsyn till den nuvarande trenden med lägre svarsfrekvenser och beräknade urvalsstorleken utifrån att 50 procent av respondenterna skulle besvara enkäten.

En bortfallsanalys har genomförts och resultaten har viktats för att kunna ge en nationellt representativ bild. Se Bilaga 1 för en utförligare beskrivning av bortfallsanalysen.

Intervjuundersökning

Syftet med intervjuundersökningen är att utforska hur lärare som arbetar med lovskola uppfattar verksamheten, hur de arbetar med att motivera elever att delta i verksamheten, samt hur de bedömer att lovskolan bidrar till elevers kunskapsutveckling och måluppfyllelse.

Urval

Skolverket har genomfört intervjuer med lärare från nio grundskolor under april och maj 2023. För att hitta lämpliga skolor och lärare med egen erfarenhet av att undervisa på lovskola gjordes ett tvåstegsurval. I ett första steg gjordes ett urval av skolenheter, i ett andra steg gjordes sedan ett urval av lärare på de utvalda skolenheterna.

Urvalet av skolenheter baseras på statistik gällande förekomst av elever som avslutade årskurs 9 vårterminen 2022⁹ utan att vara behöriga till ett yrkesprogram i gymnasieskolan.¹⁰ Urvalet av skolenheter baseras vidare på att vi önskade en spridning avseende kommuntyp och geografiskt läge. Då det finns en betydligt högre andel elever som saknar behörighet till gymnasieskolan på kommunala grundskolor än på grundskolor med enskild huvudman så omfattar urvalet fler kommunala skolenheter.¹¹ Urvalet omfattar sju kommunala grundskolor och två fristående grundskolor.¹² Bland skolenheterna finns det också en variation när det gäller faktorer såsom skolans storlek, andel elever som har föräldrar med eftergymnasial utbildning, genomsnittligt meritvärde, men dessa har inte utgjort urvalskriterier.

Samtliga intervjuade lärare har erfarenhet av att arbeta i lovscoleverksamhet, och majoriteten är behöriga i minst ett av de ämnen i vilket undervisning bedrivits inom ramen för lovskolan.

Genomförande

Undersökningen har genomförts i form av semi-strukturerade intervjuer. En intervjuguide har använts med specifika teman och frågeställningar, men även uppföljande följdfrågor har ställts baserat på de intervjuade lärarnas svar.

Totalt genomfördes elva intervjuer. I varje intervju deltog 1–4 lärare och intervjuerna genomfördes digitalt. Samtliga intervjuer har spelats in och

⁹ Skolverkets statistik. Uppgifter från vårterminen 2022 var den senast tillgängliga statistiken vid tidpunkten för urvalet.

¹⁰ Elever som riskerar att inte bli behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan har rätt att bli erbjuden lovskola. För behörighet till gymnasieskolans högskoleförberedande program krävs godkända betyg i sammanlagt tolv ämnen. För behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram krävs godkända betyg i totalt åtta ämnen och rätten till att bli erbjuden lovskola är därför i praktiken kopplad till möjligheter att uppnå behörighet till ett yrkesprogram.

¹¹ Av de skolor som har elever som saknar behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram har 87 procent kommunal huvudman och över 94 procent av de skolor som har fler obehöriga än riksgenomsnittet, det vill säga fler än 11 obehöriga elever, utgör kommunala skolor.

¹² För intervjuerna valdes skolor ut i flera omgångar, det på grund av att det var svårt att nå en del utvalda skolor och att en del skolor valde att tacka nej. När skolor valt att tacka nej till att delta, eller när en skola inte gått att nå, valdes nya skolor ut som uppfyllde samma kriterier för urval som de tidigare utvalda.

transkriberats. De transkriberade intervjuerna har sedan kodats och analyserats tematiskt.

Bakgrund

Lovskola är enligt skollagens definition undervisning inom grundskolan som anordnas enligt skollagen under lov under en termin eller utanför terminstid och som inte är obligatorisk för elever.¹³ Inom ramen för denna definition faller två typer av lovskola.¹⁴ Det är dels obligatoriskt anordnad lovskola, dels frivilligt anordnad avräkningsbar lovskola. Det är huvudmännen som är skyldiga att erbjuda elever lovskola under vissa förutsättningar.

Utöver dessa två former av lovskola kan en huvudman frivilligt välja att anordna annan lovskola för elever. Sådan lovskola regleras inte i skollagen och ingår inte i grundskolan.

En elev kan tacka nej till att delta i lovskola. Om eleven tackar ja är eleven skyldig att delta i lovskolans verksamhet om det inte finns giltiga skäl att utebli.¹⁵

I kommande avsnitt beskrivs de olika formerna av lovskola närmare och vilka elever som har rätt till lovskola enligt skollagen. Avslutningsvis beskrivs kort tidigare studier om lovskola.

Obligatoriskt anordnad lovskola

Enligt skollagen är det obligatoriskt för en huvudman att erbjuda lovskola för:

- elever som har avslutat årskurs 8 och som riskerar att i nästa årskurs inte uppfylla betygskriterierna för betyget E i ett eller flera ämnen och som därigenom riskerar att inte uppnå behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. Lovskolan ska anordnas i juni samma år som eleven har avslutat årskurs 8 och uppgå till sammanlagt minst 50 timmar.¹⁶
- elever i årskurs 9 som riskerar att inte uppfylla betygskriterierna för betyget E i ett eller flera ämnen och som därigenom riskerar att inte uppnå behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. Lovskolan ska anordnas på loven under läsåret och uppgå till sammanlagt minst 25 timmar.¹⁷
- elever som har avslutat årskurs 9 utan att ha uppnått behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. Lovskolan ska anordnas i juni samma år som eleven avslutat årskurs 9 och uppgå till sammanlagt minst 50 timmar.¹⁸

En huvudman kan välja att frivilligt anordna lovskola i årskurs 8 och 9 under läsåret och räkna av den tid som eleven deltagit från den lovskola som ska erbjudas i juni efter avslutad årskurs, så kallad frivilligt anordnad avräkningsbar

¹³ 1 kap. 3 § skollagen (2010:800).

¹⁴ 10 kap. 3 och 23 a– b §§ skollagen.

¹⁵ 10 kap. 23 d § skollagen.

¹⁶ 10 kap. 23 a § första stycket skollagen.

¹⁷ 10 kap. 23 b § första stycket skollagen.

¹⁸ 10 kap. 23 b § andra stycket skollagen.

lovskola. Om en elev i årskurs 9 har rätt till lovskola under läsåret enligt andra punkten ovan, kan den tiden inte räknas av från eventuell lovskola i juni.

Det betyder exempelvis att en elev i årskurs 9 som riskerar att inte bli behörig till ett nationellt program i gymnasieskolan har rätt till upp till 75 timmar lovskola, om eleven uppfyller förutsättningarna för att bli erbjuden lovskola även efter att hen avslutat årskurs 9. Av dessa 75 timmar ska minst 25 timmar ges på lov under läsåret. Det är alltså inte tillåtet för en huvudman att vänta med att erbjuda de 25 timmarna lovskola till i juni det år eleven har avslutat årskurs 9, för att då erbjuda sammanlagt 75 timmar lovskola.

Tiden för lovskola ingår inte i den minsta totala undervisningstiden. Lovskolan kan inte användas för att kompensera för undervisningstid som inte skolan genomfört under terminerna.

Annan frivilligt anordnad lovskola

En huvudman kan också frivilligt välja att anordna annan lovskola för elever utöver den obligatoriska lovskolan. Sådan lovskola regleras inte i skollagen och ingår inte i grundskolan.¹⁹ Det innebär att kravet om att det som huvudregel bara är den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning som får undervisa i lovskolan, inte gäller för annan frivilligt anordnad lovskola.

För annan frivilligt anordnad lovskola går det i vissa fall att söka statsbidrag.²⁰ I Bilaga 2 – Uppföljning av statsbidrag för lovskola 2020–2023 finns en kort sammanställning gällande uppföljning av statsbidrag för lovskola 2020–2023.

Statsbidrag kan inte sökas för sådan lovskola som huvudmannen är skyldig att anordna enligt skollagen.²¹

Organisering av lovskolan

En huvudman har rätt att samla lovskolan vid en eller flera av huvudmannens skolenheter. Det finns därför möjlighet för en huvudman att utforma undervisningsgrupperna i lovskolan utifrån exempelvis vilka behov eleverna har eller vilka ämnen som eleverna behöver undervisning i.²²

För behörighet till gymnasieskolans högskoleförberedande program krävs godkända betyg i sammanlagt tolv ämnen. För behörighet till yrkesprogram i gymnasieskolan behövs godkända betyg i totalt åtta ämnen och rätten till att bli erbjuden lovskola är därför i praktiken kopplad till möjligheter att uppnå behörighet till yrkesprogram. För att en elev ska bli behörig till ett yrkesprogram i gymnasieskolan krävs godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik samt godkända betyg i minst fem andra ämnen. Det

¹⁹ 1 kap. 3 § och 10 kap. 3 § skollagen, Prop. 2016/17:156, sidan 30.

²⁰ Förordning (2014:47) om statsbidrag för undervisning under skollov.

²¹ Förordning (2014:47) om statsbidrag för undervisning under skollov.

²² 10 kap. 23 e § skollagen, se även prop. 2016/17:156, sidan 62.

innebär att det krävs godkända betyg i sammanlagt åtta ämnen, vilka kan variera från elev till elev. Ämnena i lovskolan behöver därför anpassas till elevernas behov.²³

Obligatoriskt anordnad lovskola och frivilligt anordnad avräkningsbar lovskola ingår i grundskolan. Det innebär att det som huvudregel bara är den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning som får undervisa i lovskolan.²⁴ Det finns dock vissa undantag från kravet på legitimation och behörighet för att få undervisa.²⁵

Eleverna har samma rätt till extra anpassningar och särskilt stöd i obligatoriskt anordnad lovskola som i grundskolan i övrigt. Rätten gäller även i frivilligt anordnad avräkningsbar lovskola. Det är rektorn för den skolenhet där lovskolan bedrivs som har ansvar för att säkerställa att eleverna får det stöd som de behöver. Lovskolan är tänkt att vara ett komplement till grundskolan och ska därmed inte göra att andra stödinsatser uteblir eller skjuts upp.²⁶

Prövning efter obligatoriskt anordnad lovskola

En huvudman är skyldig att i anslutning till obligatoriskt anordnad lovskola erbjuda prövning för de elever som har gått ut årskurs 9 utan att ha blivit behöriga till ett yrkesprogram i gymnasieskolan. En prövning är en bedömning av den prövandes kunskaper i förhållande till betygskriterierna i kurs- eller ämnesplanerna.²⁷ Erbjudandet om prövning ska omfatta de ämnen som eleven fått undervisning i inom ramen för lovskolan.²⁸

Rektors ansvar

Det är rektorn på elevens ordinarie skolenhet som beslutar om en elev ska erbjudas lovskola. Det är viktigt att rektorn har en dialog med ansvarig lärare inför beslutet. Enligt Skolverket bör det också vara rektor som beslutar vilka ämnen som eleven ska erbjudas undervisning i och hur undervisningstiden ska fördelas mellan ämnena.²⁹

Om en huvudman samlar lovskolans elever till någon eller några av huvudmannens skolor är det rektorn för den skola där lovskolan bedrivs som har rektorsansvaret. Det innebär att det är rektorn på den skola där lovskolan bedrivs som bland annat ska leda och samordna det pedagogiska arbetet, utfärda slutbetyg och som ska se till att eleverna får det stöd som de behöver i form av extra anpassningar eller särskilt stöd.³⁰

I de fall då lovskola har överlämnats på entreprenad till en annan huvudman har rektorn för den skola där lovskolan bedrivs rektorsansvaret. Dock kan en rektors

²³ 2 kap. 9–10 §§, 10 kap. 23 a–b §§ och 16 kap. 29–34 §§ skollagen.

²⁴ 2 kap. 13 § skollagen

²⁵ 2 kap. 13 § och 18 §§ skollagen.

²⁶ 1 kap. 3 §, 3 kap. 5–12 §§ och 10 kap. 3 § skollagen se även prop. 2016/17:156, s. 29 och 57–58.

²⁷ Skolverket (2022a), sidan 12 och 53–54.

²⁸ 10 kapitlet 23 § skollagen.

²⁹ 9 kap. 11 a § skolförordningen (2011:185), Skolverket (2023a).

³⁰ 2 kap. 9–10 §§, 10 kap. 23 e §, 23 kap. 6 och 12 §§ skollagen samt 6 kap. 16 och 22 §, 9 kap. 11 a § skolförordningen. Se även prop. 2016/17:156, s. 42 och 64

myndighetsutövning inte överlämnas på entreprenad i grundskolan, vilket bland annat innebär att rektorn för den skola där lovskolan bedrivs inte kan besluta om åtgärdsprogram, utfärda slutbetyg eller uppdatera betygskatalogen efter provning för elever som är inskrivna i skolor med andra huvudmän.³¹

Tidigare studier

Detta är den första uppföljningen av lovskola som Skolverket gör. Tidigare har Skolverket följt upp lovskola utifrån de statsbidrag som har beviljats för lovskola.³² Nedan finns en kort redogörelse av centrala resultat från den statliga offentliga utredningen *Kampen om tiden* (SOU 2021:30) samt två kartläggningar som Skolinspektionen har gjort gällande lovskola.

SOU 2021:30 Kampen om tiden – mer tid till lärande

Regeringen tillsatte i mars 2020 en utredning vars uppdrag bland annat var att ta ställning till om huvudmannens skyldighet att erbjuda lovskola ska utvidgas till andra skolformer eller årskurser³³, bedöma i vilka skolformer och årskurser som behovet av lovskola är störst samt lämna skalbara alternativa förslag.³⁴ Inom ramen för utredningen genomfördes ett trettiotal intervjuer med rektorer, lärare och företrädare för huvudmän.³⁵

Utredningens betänkande pekar på positiva erfarenheter av att ge eleverna undervisning även under andra lov än sommarlovet. Lovskola som ges under läsårslov uppges vara ett sätt att arbeta proaktivt för att ge eleverna möjlighet att komma ifatt med skolarbetet under terminens gång. Empirin som utredningen baseras på ger stöd för att det är lättare att bemanna lovskola under läsåret och att utbudet av ämnen på läsårsloven dessutom är större. Lovskola under läsåret förklaras av utredningen innebära att elevernas brister inte bara kan åtgärdas tidigare utan också i flera ämnen. Utredningen föreslog därför att huvudmannens skyldighet att erbjuda lovskola skulle utvidgas för elever i årskurs 9 med ytterligare 25 timmar på loven under läsårstid.³⁶

Förslagen utmynnande i proposition 2021/22:111 *Mer tid till lärande – extra studietid och utökad lovskola*, och bestämmelserna började gälla från och med 1 juli 2022.³⁷

Skolinspektionens rapporter

Som en del av att följa upp situationen i skolan under covid-19-pandemin gjorde Skolinspektionen en kartläggning av ett urval av huvudmäns arbete med lovskola

³¹ 2 kap. 9–10 §§, 3 kap. 9 §, 10 kap. 23 e §, 23 kap. 6 och 12 §§ skollagen samt 6 kap. 16 och 22 §§, 9 kap. 11 a § skolförordningen. Se även prop. 2016/17:156, s. 42 och 64

³² Skolverket (2014), Skolverket (2018)

³³ Det vill säga en utvidgning till att omfatta andra än elever i årskurs 8 och 9 i grundskolan som riskerar att inte bli behöriga till gymnasieskolan.

³⁴ SOU 2021:30, sidan 25.

³⁵ SOU 2021:30, sidan 73–74.

³⁶ SOU 2021:30, sidan 26.

³⁷ Prop. 2021/22:111

under sommaren 2020.³⁸ Resultatet visade bland annat att eleverna hos de granskade huvudmännen oftast erbjöds minst 50 timmar undervisning och att tillgången till behöriga lärare ofta var god inom den obligatoriska lovskolan. Samtidigt bekräftade många av huvudmännen att det finns utmaningar kring att bemanna och organisera lovskolan, och att motivera elever att delta.

Under sommaren 2021 genomförde Skolinspektionen en distansinspektion av sommarlovskolor vid 62 grund- och gymnasieskolor. Resultatet visade bland annat att de elever som deltog uppskattade lärarna som undervisade på lovskolan och själva undervisningen. Eleverna ansåg också att de fick läsa de ämnen de behövde och att de lärde sig mycket. Såväl elever som rektorer beskrev att undervisningen vid sommarlovskolorna är anpassad till elevernas individuella behov och inriktad på de betygskriterier som eleverna ännu inte nått. Samtidigt uppger rektorer att det också finns många elever som skulle ha behövt gå i lovskolan men som tackade nej till erbjudandet. En avgörande faktor för att den obligatoriska lovskolan ska kunna uppfylla sitt syfte att ge fler grundskoleelever möjlighet att nå gymnasiebehörighet är enligt rapporten därför att fler elever motiveras att delta.³⁹

³⁸ Skolinspektionen (2020)

³⁹ Skolinspektionen (2021)

Resultat

I detta kapitel redovisas de resultat som har framkommit i enkäten riktad till rektorer och i intervjuer med lärare som har undervisat på lovskola. Vi har bitt rektorer och lärare att svara för alla typer av lovskola som elever i årskurs 7–9 från deras skolenhet har deltagit i. Vi kommer därför inte att skilja på obligatorisk lovskola och annan lovskola i redovisningen.

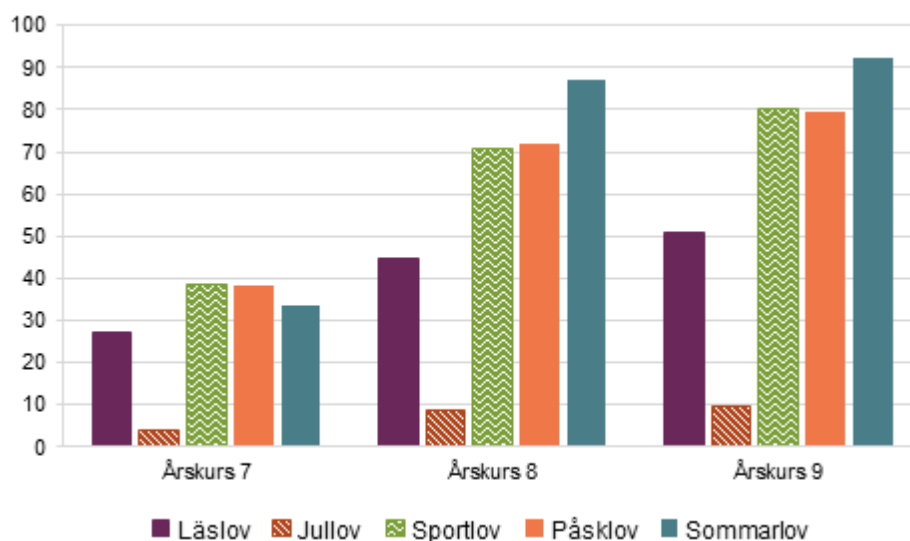
Erbjudande av lovskola

I det här avsnittet beskriver vi hur erbjudandet av lovskola såg ut under läsåret 2022/23, vilka lov som lovskola erbjuds på, och i vilka ämnen.

Nästan alla har erbjudit lovskola i årskurs 8 och 9

Samtliga skolenheter har erbjudit lovskola på minst ett lov till elever i årskurs 9 och nästan alla har erbjudit lovskola på minst ett lov till elever i årskurs 8 under läsåret 2022/23. Drygt hälften av rektorerna svarar att de har erbjudit lovskola på minst ett lov för årskurs 7. Som diagram 1 nedan visar var det vanligast att erbjuda lovskola på sommarlovet i årskurs 8 och 9, omkring nio av tio har erbjudit det, jämfört med övriga lov. Vidare har mellan sju av tio och åtta av tio erbjudit lovskola på sport- och påsklov för årskurs 8 och 9. Runt hälften har erbjudit lovskola på läslovet.

Diagram 1. Andel skolenheter som har erbjudit lovskola under respektive lov i årskurs 7, 8 och 9 under läsåret 2022/23. (Andelar i procent.)

n=262 för årskurs 7 och 8, n=264 för årskurs 9.

Gällande årskurs 7 är det ungefär lika stor andel som har erbjudit lovskola på läs-, sport-, påsk- och sommarlov, omkring tre av tio och fyra av tio svarar det.

Gemensamt för årskurs 7, 8 och 9 är att endast en mindre andel har erbjudit lovskola på jullovet.

Sex av tio skolenheter har erbjudit lovskola utöver den obligatoriska

Det är obligatoriskt för huvudmannen att erbjuda lovskola till elever som efter årskurs 8 och i årskurs 9 riskerar att inte bli behöriga till ett yrkesprogram i gymnasieskolans.⁴⁰ Utöver detta kan huvudmän erbjuda annan lovskola.

På sex av tio skolenheter uppger rektorerna att elever har erbjudits både obligatorisk lovskola och annan typ av lovskola, och på fyra av tio skolenheter har eleverna endast erbjudits obligatorisk lovskola.

Vissa skolenheter har även erbjudit lovskola i lägre årskurser

Rektorerna har fått svara på om de även har erbjudit lovskola för lägre årskurser under läsåret 2022/23.⁴¹ För årskurs 6 har tre av tio erbjudit lovskola på minst ett lov. Två av tio har erbjudit lovskola på sport-, påsk- respektive sommarlov och drygt en av tio har erbjudit på läslovet. Ett fåtal, en procent, har erbjudit lovskola i årskurs 6 på jullovet.

Bland de som har lägre årskurser än årskurs 6 på skolenheten svarar en av tio att de har erbjudit lovskola till elever i någon eller några av dessa årskurser.

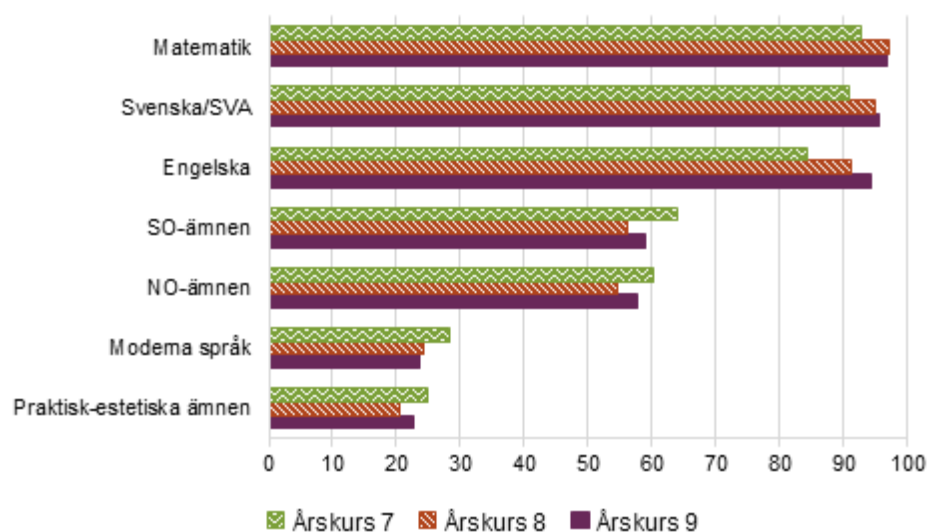
Vanligast var att erbjuda undervisning i matematik, svenska, svenska som andraspråk och i engelska

Rektorerna har fått svara på vilka ämnen de har erbjudit på lovskolan i respektive årskurs. Som diagram 2 visar har minst nio av tio av dem som erbjudit lovskola för årskurs 8 eller 9 erbjudit undervisning i matematik, svenska eller svenska som andraspråk och engelska. Omkring sex av tio svarar att de har erbjudit undervisning i samhällsorienterande ämnen och ungefär lika stor andel har erbjudit naturorienterande ämnen. Runt två av tio har erbjudit undervisning i lovskolan i praktisk-estetiska ämnen, och ungefär lika stor andel svarar att de erbjudit undervisning i moderna språk. Vi ser liknande mönster i årskurs 7.

⁴⁰ Se "Obligatoriskt anordnad lovskola" i bakgrundskapitlet för vidare beskrivning av detta.

⁴¹ Andelarna är beräknade utifrån de skolenheter som har årskurs 6 respektive lägre årskurser än årskurs 6.

Diagram 2. I vilka ämnen har eleverna på skolenheten erbjudits lovskola under läsåret 2022/23? (Andelar i procent)

n=151 (åk 7) n=260 (åk 8), n=263 (åk 9).

Förkortningar i diagrammet: SVA: svenska som andraspråk, SO: samhällsorienterande ämnen, NO: naturorienterande ämnen.

Ofta skillnad vilka ämnen som har erbjudits på lovskola under läsåret jämfört med lovskola på sommarlovet

Av rektorernas kommentarer framkommer att det i flera fall har varierat mellan loven vilka ämnen som har erbjudits, men matematik, svenska, svenska som andraspråk och engelska har varit konstanta. Vilka ytterligare ämnen som har erbjudits uppges ha berott på lärarnas behörighet eller vilka ämnen som lärarna eller rektorerna prioriterat för eleverna att arbeta med. I rektorernas kommentarer framkommer ett mönster av att lovskolan på sommarlovet i flera fall endast har erbjudits i matematik, svenska, svenska som andraspråk och engelska, medan det för övriga lov också har erbjudits lovskola i andra ämnen.

Det är vidare många rektorer som kommenterar att alla ämnen erbjudits under alla lov, och rektorer betonar att elever blivit erbjudna lovskola i de ämnen som behövts utifrån individuella behov. Några rektorer anger att det har erbjudits simundervisning under lovskolan.

Skillnader mellan vilka elever som har erbjudits lovskola

I intervjuerna framkommer att det finns skillnader i vilka elever som har fått erbjudande om lovskola. Några lärare beskriver att det har varit elever som riskerar att inte uppfylla betygskriterierna för betyget E i matematik, svenska, svenska som andraspråk eller engelska som erbjudits lovskola. Andra lärare beskriver att skolan har gått ut med ett allmänt erbjudande om lovskola till alla elever, oavsett om eleverna riskerat att inte uppfylla betygskriterierna för betyget E i något ämne eller inte. I de fall där det har gjorts en prioritering av vilka elever som har erbjudits lovskola uppges det vara arbetslagen eller lärarna som har gått

igenom sina klasser och därefter beslutat om vilka elever som ska erbjudas lovskola.

Det finns också skillnader i vilka årskurser som lovskola har erbjudits. I intervjuerna ges exempel på skolenheter där det främst har varit elever i årskurs 9 som har erbjudits lovskola, medan andra skolor även har erbjudit elever i årskurs 7 och 8. Det finns också exempel på att lovskola har erbjudits i årskurs 6, och i något fall har lovskola även arrangerats för årskurs 3.

I intervjuerna framkommer vidare att det har varierat mellan skolor vilka årskurser som har erbjudits lovskola under de olika loven. Genomgående i intervjuerna beskriver lärare att det har varit vanligt att lovskolan på sommarlovet har fokuserat på de elever som gått ut årskurs 8 och 9, och de som inte uppfyllt betygskriterierna för betyget E i matematik, svenska, svenska som andraspråk eller engelska. Lovskola på läsårslovet beskrivs däremot ha innefattat även andra årskurser och ämnen. Det framkommer också att det kan variera från år till år vilka som erbjuds lovskola på de olika loven, beroende på vilken årskurs som är i störst behov av lovskola.

Intervjuerna visar också att det har förekommit att lärare i en del fall avrått elever från att delta i lovskolan. Det har till exempel handlat om elever som redan uppnått betygskriterierna för betyget E men strävat högre, där lärarna menar att lovskolan riskerat att öka stressen för dessa elever och att eleverna snarare gynnats av att vila under lovet. Det kan också ha handlat om elever som riskerat att inte uppfylla betygskriterierna för betyget E, men där läraren har uppmanat eleven att använda lovet till återhämtning snarare än att delta på lovskolan. Lärare beskriver det som att en del elever har haft så stora kunskapsluckor att lovskolan inte bedömts göra någon större skillnad för elevens resultat, och att det har varit mer betydelsefullt att eleven får en paus från skolarbetet.

Deltagande i lovskola

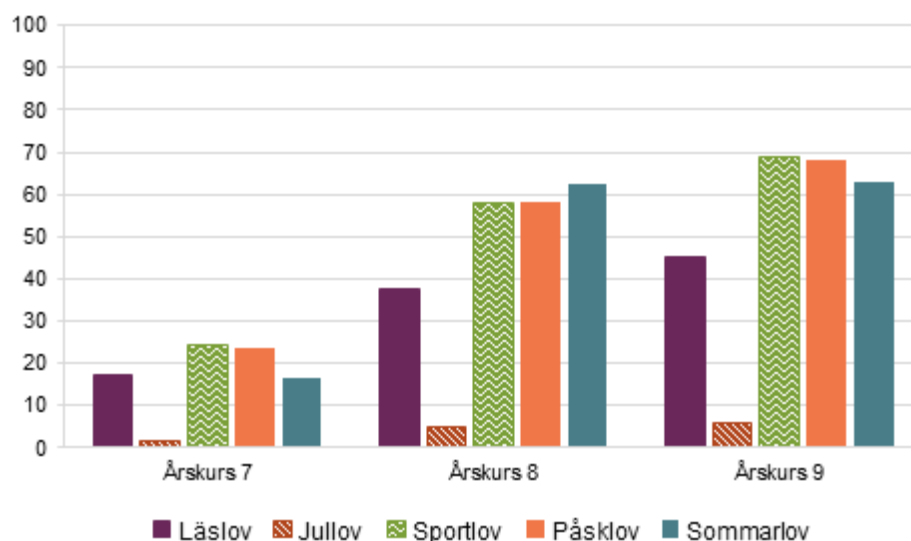
I det här avsnittet redovisar vi resultat avseende elevernas faktiska deltagande i lovskola läsåret 2022/23, till skillnad från erbjudande om lovskola som vi redovisat i föregående avsnitt.

Fler skolenheter som har erbjudit än som har genomfört lovskola

Då elever kan tacka nej till att delta i lovskola kan andelen skolenheter som har erbjudit lovskola skilja sig från andelen som har genomfört lovskola. Diagram 3 nedan visar andel skolenheter där minst en elev har deltagit i lovskola på respektive lov.⁴²

⁴² Andelen skolenheter där minst en elev har deltagit i lovskola är beräknad utifrån att rektorerna har angivit antal elever som har deltagit i respektive lovskola. Det finns en risk att dessa andelar underskattas något om rektorer har valt att inte ange några elever trots att det fanns elever som deltog. I de fall där rektorerna har angivit att fler elever deltog i lovskola än antalet elever i respektive årskurs har de svaren exkluderats från beräkningarna.

Diagram 3. Andel skolenheter där minst en elev har deltagit i lovskola på respektive lov i årskurs 7, 8 och 9 under läsåret 2022/23. (Andelar i procent.)

n=266 för årskurs 7 och 8, n=269 för årskurs 9.

När vi jämför andelen skolenheter som har erbjudit lovskola på respektive lov med andelen skolenheter som har genomfört lovskola ser vi att det är fler som har erbjudit än som har genomfört. Till exempel ser vi att nio av tio skolenheter har erbjudit lovskola på sommarlovet i årskurs 9 men att lovskola sedan har genomförts på drygt sex av tio skolenheter. För övriga lov skiljer det omkring 10 till 20 procentenheter mellan andelen som har erbjudit och andelen som faktiskt har genomfört lovskola på respektive lov. Rektorer beskriver även i kommentarerna till enkäten att de har erbjudit lovskola till fler elever än som sedan har deltagit. En rektor skriver:

Information om lovskola har skickats ut till elever och vårdnadshavare flera veckor i förväg via brev, mejl samt lagts upp som nyheter på skolplattformen. Cirka 300 elever har berörts, endast en handfull har deltagit.

Större andel elever har deltagit i lovskola i årskurs 9

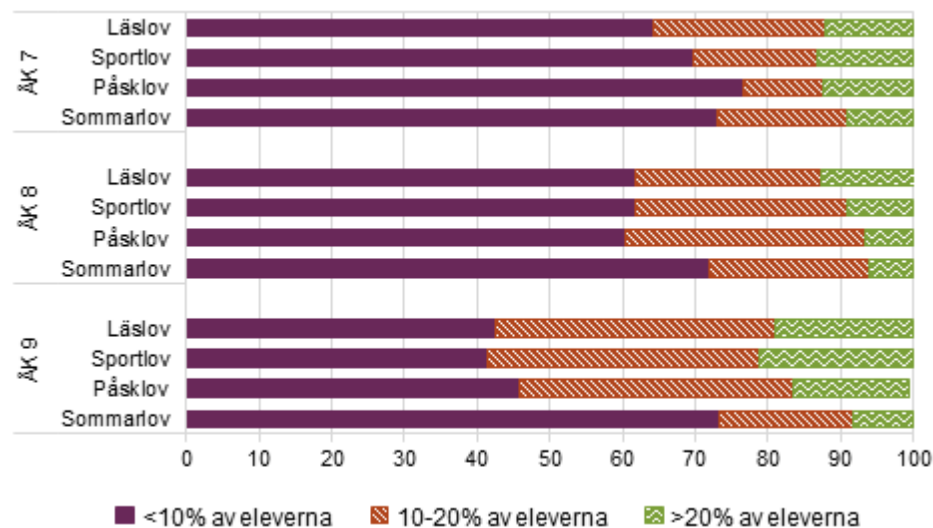
I den lovskoleverksamhet som har genomförts under läsåret 2022/23 har det vanligtvis varit en mindre andel av eleverna på en skolenhet som deltagit i lovskola under respektive lov, se diagram 4 nedan.⁴³ På majoriteten av skolenheterna var det mindre än 10 procent av eleverna i årskurs 7 och 8 som har deltagit i lovskola under respektive lov. Omkring en av tio rektorer uppger att det var mer än 20 procent av eleverna som har deltagit.

Deltagandet i lovskola har varit högre bland elever i årskurs 9 i jämförelse med de övriga årskurserna när det gäller läs-, påsk- och sportlovet. Deltagandet i lovskola på sommarlovet i årskurs 9 har varit i nivå med deltagandet under sommarlovet

⁴³ Våldigt få har angivit att de har bedrivit lovskola på jullovet, därför är det exkluderat i diagrammet.

för årskurs 7 och 8 – majoriteten svarar att mindre än 10 procent av eleverna har deltagit.

Diagram 4. Andel elever i årskurs 7, 8 och 9 på skolenheten som har deltagit i respektive lovskola. (Andelar i procent)

n=44–73 (åk 7), 104–171 (åk 8), 125–199 (åk 9)

Relationen mellan lärare och elev har varit viktig för att eleven ska delta i lovskola

Lärarna lyfter i intervjuerna fram vikten av att ha haft goda relationer till eleverna och betydelsen av att tydligt ha förmedlat till berörda elever att personalen sett fram emot att träffa dem på lovskolan. Lärarna förklarar att det varit viktigt att eleven förstått syftet med lovskolan och känt att deltagandet på lovskolan varit betydelsefullt, annars har det funnits en risk att eleven upplevt lovskolan som ett straff i stället för en möjlighet. I intervjuerna framkommer att eleverna generellt varit positiva till lovskolan och att de flesta elever som anmält sig också har deltagit. Vissa beskriver hur eleverna till och med har jobbat bättre och med mer motivation på lovskolan än i ordinarie undervisning. Flera lärare beskriver att eleverna i årskurs 9 har tenderat att vara mer motiverade i jämförelse med elever i övriga årskurser.

Intervjuade lärare menar vidare att samverkan med hemmet har varit centralt för att få eleverna att tacka ja till lovskola, men att det viktigaste har varit att eleven själv bestämt sig för att delta. Vidare beskrivs vikten av att lovskolan har haft ett gott rykte bland elever för att få elever att delta på lovskolan.

Lovskolan uppges ibland ha krockat med religiösa högtider, vilket har gjort att färre elever deltagit. En annan svårighet som lyfts fram i lärarintervjuerna är att det har varit vanligt bland elever med utländsk bakgrund att resa utomlands redan i slutet av terminen, vilket innebär att arbetet med att få elever att delta i lovskola efter terminsslut försvårats.

Lovskolans organisation

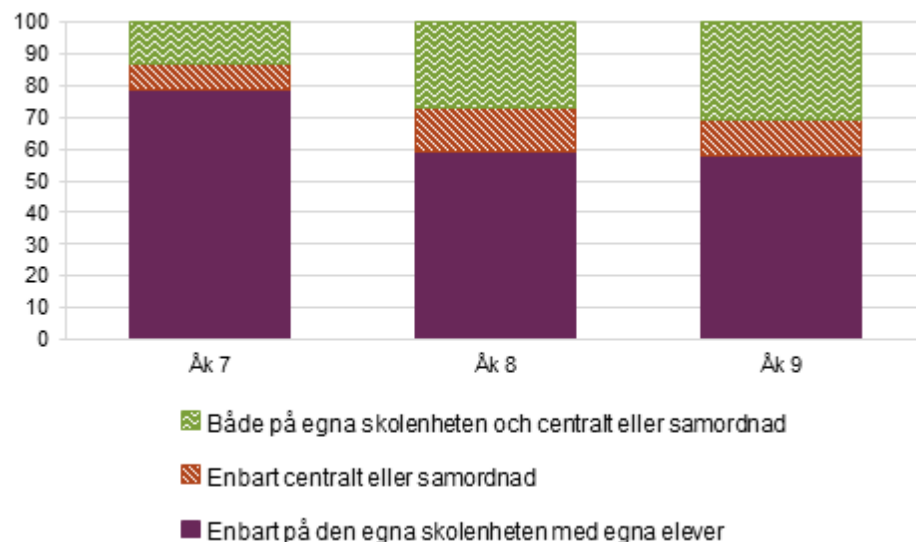
I det här avsnittet beskriver vi hur lovskolan har organiserats under läsåret 2022/23, vem som har planerat undervisningen på lovskolan, samt vilka grupper av lärare som har undervisat.

Vanligast att lovskolan har organiserats på den egna skolenheten

Lovskola kan organiseras på olika sätt. Den kan genomföras på skolenheten med enbart elever från den egna skolenheten, den kan samordnas med andra skolenheter eller så kan lovskolan anordnas centralt av huvudmannen. En huvudman för grundskola får även överlämna lovskola på entreprenad till en annan huvudman inom skolväsendet.⁴⁴

Av de rektorer som svarar att de har haft lovskola i årskurs 8 och 9 har det varit vanligast att lovskolan organiserats på den egna skolenheten med egna elever. Sex av tio rektorer uppger detta, se diagram 5. Ungefär en av tio rektorer uppger att lovskola för årskurs 8 och 9 enbart har organiserats centralt eller samordnat med andra skolor. Vidare uppger ungefär tre av tio rektorer att lovskola för årskurs 8 och 9 har organiserats både på den egna skolenheten och centralt eller samordnat med andra skolor.

Diagram 5. Hur har den lovskola som eleverna från skolenheten deltagit i organiserats under läsåret 2022/23? (Andelar i procent)

n=155 (åk 7), 254 (åk 8), 259 (åk 9)

För årskurs 7 uppger åtta av tio rektorer att lovskolan har organiserats på den egna skolenheten med egna elever. Omkring en av tio svarar att lovskola för årskurs 7 enbart organiserats centralt eller samordnat med andra skolor, respektive att det

⁴⁴ Vi har inte ställt frågor kring detta i enkäten eller i intervjuerna och inte fått några kommentarer av rektorer eller lärare gällande lovskola på entreprenad.

varit en kombination av dessa två alternativ. Enkätresultaten visar därmed på att det varit något vanligare att organisationen för lovskola för årskurs 8 och 9 varit en kombination av lovskola på egna skolenheten och centralt eller samordnat med andra skolor, än det varit för lovskolan i årskurs 7.

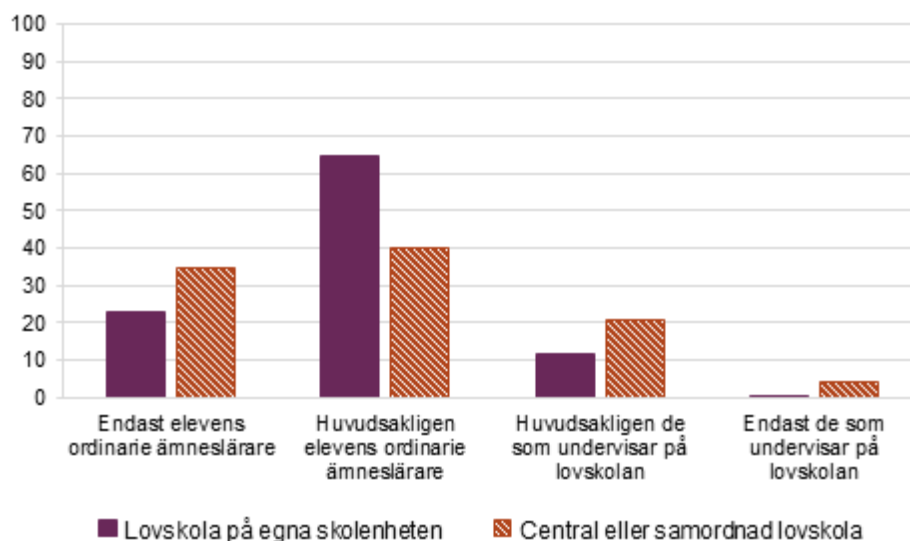
Lärare beskriver fördelar med lovskola på egna skolenheten

Intervjuade lärare beskriver hur det oftast har varit lättare att undervisa de elever som kommer från den egna skolenheten eftersom lärarna kände eleverna och haft tätare kontakt med elevernas ordinarie lärare. Lärarna som arbetat på centralt ordnad eller samordnad lovskola beskriver att de önskat bättre samarbete och kommunikation med elevernas ordinarie undervisande lärare. De beskriver att det för vissa centrala eller samordnade lovskolor har funnits gemensamma riktlinjer för hur lärare ska sammanställa underlag att skicka till lovskolan gällande eleverna. Trots detta har underlagen ändå skiljt sig åt, varit bristfälliga eller helt saknats.

Elevers ordinarie lärare har ofta planerat undervisningen för lovskolan

Utifrån hur lovskolan har organiserats har rektorerna besvarat följdfrågor om planering av undervisning på lovskolan och vem eller vilka som har undervisat på lovskolan. Rektorernas svar visar att planeringen oftast har gjorts av antingen enbart elevens ordinarie lärare eller elevens ordinarie lärare i samarbete med dem som undervisar på lovskolan. När det gäller lovskola på egna skolenheten svarar nio av tio rektorer att det endast eller huvudsakligen har varit elevens ordinarie lärare som planerat vad eleven ska arbeta med under lovskolan. Motsvarande för lovskola som anordnas centralt eller samordnas är drygt sju av tio. Som diagram 6 nedan visar är det väldigt få som svarar att planeringen av undervisningen på lovskolan endast gjorts av de som har undervisat på lovskolan.

Diagram 6. Vem planerade vad eleverna skulle arbeta med i respektive ämne på den lovskola som bedrevs på den egna skolenheten respektive på den centralt eller samordnade lovskolan under läsåret 2022/23? (Andelar i procent)

n=110 (central eller samordnad lovskola) respektive 238 (lovskola på egna skolenheten)

De rektorer som svarade för central eller samordnad skola hade möjlighet att svara "vet inte". Fyra procent svarade det och dessa är borträknade här.

Överlämning från ordinarie lärare har ofta fungerat bra

Lärarna beskriver hur planeringen av vad eleven ska göra under lovskolan vanligtvis har gjorts av elevens ordinarie lärare i respektive ämne. Den ordinarie läraren har överlämnat ett underlag, inklusive uppgifter som eleven ska arbeta med, till lärarna på lovskolan.

De flesta av de intervjuade lärarna beskriver att överlämningen från de ordinarie lärarna har fungerat bra. Lovskollärarna har fått information om vad eleverna bör arbeta med under lovskolan. De beskriver vidare att det varit hjälpsamt när de även har fått information om elevens eventuella sociala svårigheter. Bristande kommunikation mellan ordinarie lärare och lovskollärare beskrivs ha kunnat få betydande konsekvenser för undervisningen på lovskolan. En lärare exemplifierar:

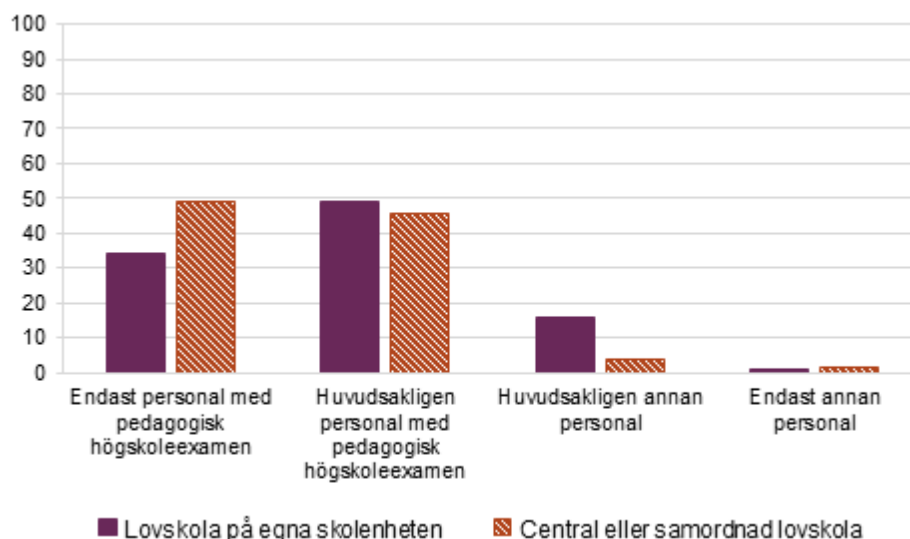
”[J]ag fick sista dagen veta det var åtta elever från årskurs 5 som skulle komma med mig till lovskolan. Läraren hade inte typ informerat dem på något sätt, det fick veta det här sista sekunden, och så kom de här eleverna. De var jättearga på mig personligen, de trodde att jag har tvingat dem till lovskola [...] jag skickade hem fem av dem i alla fall, för de förstod inte, och de hade inget material. Jag fick gissa mig fram vad de ska jobba med, och det blev mer jobb på mig.”

En faktor som uppges ha försvårat överlämningar från ordinarie lärare till lovskolan har varit tidsbrist mellan skolavslutning och lovskola på sommarlovet. Lärarna beskriver att de därmed har haft ont om tid att läsa på om de elever som de inte kände, framför allt om det rör sig om elever från andra skolor.

Främst personal med pedagogisk högskoleexamen som har undervisat på lovskolan

Både när det gäller lovskola på den egna skolenheten och lovskola som har varit centralt ordnad respektive samordnad mellan skolenheter, har det främst varit personal med pedagogisk högskoleexamen som undervisat, se diagram 7.⁴⁵ När det gäller lovskola på den egna skolenheten svarar drygt tre av tio rektorer att det endast har varit personal med pedagogisk högskoleexamen som undervisat och hälften uppger att det huvudsakligen har varit personal med pedagogisk högskoleexamen som undervisat på lovskolan. Knappt två av tio rektorer uppger att det huvudsakligen har varit annan personal som undervisar på lovskolan.

Diagram 7. Vem eller vilka undervisade på lovskolan som bedrevs på den egna skolenheten respektive på den centralt eller samordnade lovskolan under läsåret 2022/23? (Andelar i procent)

n=107 (central eller samordnad lovskola) respektive 238 (lovskola på egna skolenheten)

De rektorer som svarade för central eller samordnad skola hade möjlighet att svara "vet inte". Sex procent svarade det och dessa är borträknade här.

När det gäller centralt anordnad eller samordnad lovskola svarar hälften av rektorerna att det endast har varit personal med pedagogisk högskoleexamen som undervisat. Ungefär lika många svarar att det huvudsakligen har varit personal med pedagogisk högskoleexamen som har undervisat.

Både när det gäller lovskola på den egna skolenheten och lovskola som har varit centralt ordnad respektive samordnad mellan skolenheter svarar nästan ingen att det endast har varit annan personal som undervisat.

⁴⁵ Vi valde att fråga om personal med pedagogisk högskoleexamen för att fånga lärare såväl som annan pedagogisk personal, exempelvis speciallärare och specialpedagoger.

Sju av tio som haft lovskola på den egna skolenheten har haft minst en behörig lärare i varje ämne

De rektorer som har anordnat lovskola på den egna skolenheten har även svarat på om det funnits minst en behörig lärare närvarande i varje ämne som det undervisats i på lovskolan. I enkäten uppmanade vi rektorerna att svara för hur det har sett ut på de flesta lovskolor, ifall det varierat mellan lovskolor på olika lov. Sju av tio rektorer som har haft lovskola på den egna skolenheten svarar att det har funnits en behörig lärare närvarande i varje ämne. Både rektorer som svarar att det har funnits minst en behörig lärare och de som svarar att det inte funnits, uppger i kommentarer att det inte varit möjligt att ha behöriga lärare i alla ämnen på alla lov.

Lärare uppger att det har varit givande att undervisa på lovskola

De lärare vi intervjuat uppger att de har undervisat på lovskola för att de anmält sitt intresse på förhand. De beskriver att det även har förekommit att personal har haft bemanning under loven inskrivet i sitt anställningsavtal. De intervjuade lärarnas upplevelse har varit att det i de flesta fall inte verkar ha varit svårt att bemanna lovskolan. Lärarna berättar att de valt att undervisa på lovskola för att det är givande och roligt, och några nämner även ekonomiska incitament. Utöver lärare beskrivs även stödpersonal såsom elevassistenter, elevcoacher och specialpedagoger ha förekommit i lovskoleverksamheten.

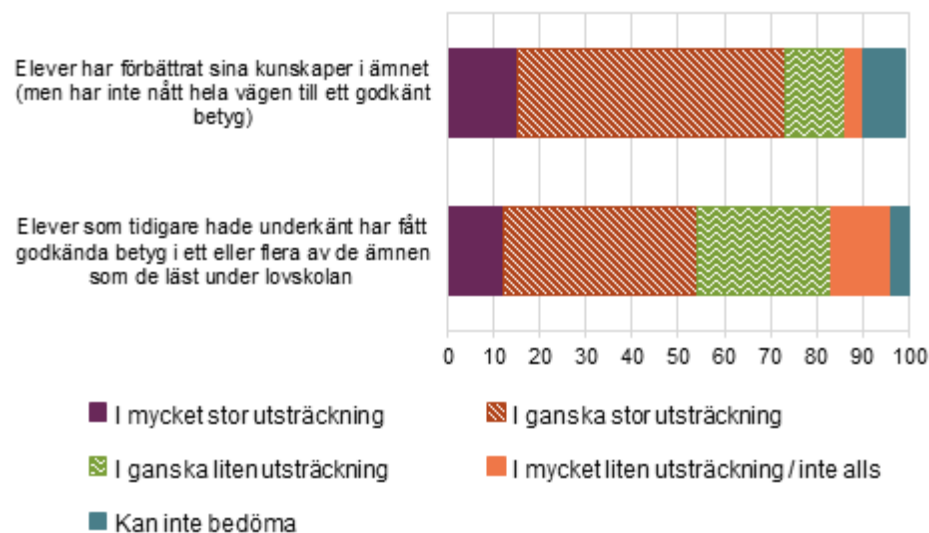
Lovskolans bidrag till elevers kunskapsutveckling

I det här avsnittet redovisar vi rektorers och lärares bedömningar av vad lovskolan bidrar till gällande godkända betyg, förbättrade ämneskunskaper samt elevers motivation under läsåret 2022/23.

Hälften av rektorerna uppger att lovskolan i stor utsträckning har bidragit till godkända betyg

Vi har bitt rektorerna bedöma lovskolans bidrag till elevernas kunskapsutveckling under läsåret 2022/23. Rektorerna fick göra en sammantagen bedömning för de lov och årskurser som de har haft lovskola för. Som diagram 8 visar svarar sju av tio rektorer att elever i mycket eller ganska stor utsträckning har förbättrat sina kunskaper i det ämne de har läst på lovskolan, även om de inte har nått upp till ett godkänt betyg. Drygt hälften av rektorerna svarar att elever i mycket eller ganska stor utsträckning har gått från underkända till godkända betyg i ett eller flera av de ämnen de har läst på lovskolan.

Diagram 8. I vilken utsträckning har lovskolan under läsåret 2022/23 bidragit med följande för elever från skolenheten? (Andelar i procent)

n = 255 - 260

Rektorerna har även fått bedöma i vilken utsträckning som lovskolan har bidragit till att nyanlända elever har stärkt sina kunskaper i det svenska språket. Fyra av tio rektorer svarar att det inte var aktuellt för dem. Bland övriga rektorer svarar fyra av tio att nyanlända i mycket eller ganska stor utsträckning har stärkt sina kunskaper i det svenska språket på lovskolan. Två av tio svarar att de inte kan bedöma det.

Lovskola uppfattas ha bidragit i fler avseenden än godkända betyg

Intervjuerna ger stöd för att den lovskola som erbjudits under läsåret har inneburit en möjlighet för elever som halkat efter i något moment inom ett ämne att läsa i kapp. Det har till exempel rört sig om elever som varit bortresta, sjuka eller haft annan kortvarig frånvaro där lovskolan gett möjlighet för eleven att genomföra en uppgift eller ett prov för att komma i samma nivå som övriga klassen. Lärarna återger också situationer där elever i och med lovskolan har fått möjlighet att åtgärda mindre kunskapsluckor och på så sätt uppnå betygsriterierna för betyget E, antingen under läsåret eller på lovskolan på sommarlovet.

I intervjuerna framkommer exempel på hur elever har förbättrat sina kunskaper i det eller de ämnen de har arbetat med på lovskolan. En lärare beskriver varför denne tror att lovskolan har gett eleverna förutsättningar för detta:

Tänk att tre dagar, liksom hur många ... 15 timmar? Alltså, det motsvarar kanske tre veckor undervisning. När barnen är fokuserade, när man får deras fokus och deras intresse, och fångar dem, det kommer att ge resultat.

En lärare berättar att det har varit tydligt att eleverna har gjort framsteg på lovskolan, men att det är svårt att veta om kunskaperna sitter kvar även efter att eleven slutat högstadiet:

[F]år de med sig det de ska? Det är ju jättesvårt. Jag skulle gärna vilja se om man kunde mäta det, eller få resultat hur elever som har fått betyg efter lovskolan, hur de klarar sig på gymnasiet sen? Om det blir så att deras liksom kunskaper faktiskt bli bestående, eller är det liksom färskvara?

Intervjuerna ger stöd för att inte alla lärare har förväntat sig att alla elever som erbjudits lovskola har kunnat uppnå betygskriterierna för betyg E, eller uppnå behörighet till gymnasieskolan inom den tid som lovskolan pågått. Lärarna ser ändå positivt på lovskolan för dessa elever utifrån att det har givit eleverna fler chanser till undervisning och stöd, och på så vis har det byggts en grund för elevens fortsatta kunskapsutveckling. Andra aspekter som lärarna lyfter fram är att lovskolan har bidragit till att stärka elevernas självförtroende i sina studier eller förbättrat elevernas studieteknik.

De lovsolor som de intervjuade lärarna har undervisat vid har inte haft något uttalat språkfrämjande syfte. Trots detta berättar flera lärare att elever har utvecklat sina kunskaper i det svenska språket under lovskolan. En lärare tror att det beror på sammansättningen av eleverna under lovskolan och att det inte har varit möjligt för dessa elever att prata på sina modersmål under den tiden. De elever som har svårt med svenska språket beskrivs vara en grupp som gynnas av lovskolans mindre grupper. En lärare beskriver att intresset och motivationen för lovskolan har varit större i förberedelseklasser med nyanlända elever jämfört med ordinarie klasser.

Lärare berättar vidare att bristande kunskaper i det svenska språket också har utgjort ett hinder för att ta till sig andra ämnen. Även om lovskolan har kunnat gynna språkutveckling förklaras den inte ha varit tillräckligt för att eleverna ska ha haft möjlighet att uppnå kunskapsmålen.

Väldigt många elever är också väldigt språksvaga, så när de läser en text i matte, kan de riktigt smarta lista ut vad texten frågar. De som har lite svårare för sig, de listar aldrig ut vad det står. Därmed så kan de inte svara på talet heller, det gäller till exempel matte och NO.

Utfall från lovskola på sommarlovet för årskurs 9

I det här avsnittet redovisar vi resultat från lovskola på sommarlovet i årskurs 9 gällande prövningar och behörighet till yrkesprogram i gymnasieskolan. Som vi tidigare har nämnt svarar drygt sex av tio rektorer att de har haft lovskola på sommarlovet för årskurs 9. Till dessa rektorer har vi ställt frågor om elever som genomfört prövning, resultat av prövning i anslutning till lovskolan, samt om deltagande i lovskola på sommarlovet har lett till att eleverna blivit behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram.

Prövning uppges ha genomförts på sju av tio skolenheter i samband med lovskola på sommarlovet

En huvudman har skyldighet att erbjuda prövning i anslutning till obligatoriskt anordnad lovskola för elever som har avslutat årskurs 9 utan att ha blivit behöriga till ett yrkesprogram i gymnasieskolan. Skyldigheten att erbjuda prövning omfattar då de ämnen som eleven har fått undervisning i på lovskolan.⁴⁶ Rektorens svar visar att det på sju av tio skolenheter varit minst en elev som genomfört prövning.⁴⁷ Det gäller för de skolenheter som har haft lovskola på sommarlovet för årskurs 9.⁴⁸

Andelen elever som genomfört prövningar i anslutning till lovskola på sommarlovet har varierat mellan olika skolenheter. Knappt fyra av tio rektorer svarar att samtliga elever som deltagit på lovskola på sommarlovet genomfört prövning. På tre av tio skolenheter är det ingen elev som har genomfört prövning. För övriga skolenheter är andelen elever som har genomfört prövning relativt jämt utspritt där emellan. Bland de som genomfört prövningar har det varit vanligast att eleven endast gjort en prövning, men det har även förekommit att elever gjort flera prövningar.

På fyra av tio skolenheter uppges samtliga elever ha godkänts efter att ha genomfört prövning efter lovskola på sommarlovet. På drygt tre av tio skolenheter där inte alla har godkänts har dock minst hälften godkänts. På drygt en av tio skolenheter har ingen av eleverna godkänts.⁴⁹

Elever har ibland haft orealistiska förväntningar på lovskolan

I intervjuerna beskriver lärarna hur prövning på lovskolan genomförts, och vad den har fått för utfall. Flera lärare lyfter att det viktigaste varit att ”eleverna lär sig något” och inte bara kommit till lovskolan för att skriva prov. Det framkommer att elever i en del fall förväntat sig att få ett godkänt betyg efter avslutad lovskola. I en del fall kan det ha handlat om att eleven trott att det räckt med att delta på lovskolan för att få ett godkänt betyg. Lärarna beskriver därför att det är viktigt att tydligt förklara för eleverna hur lovskola och prövning går till.

De tror att de ska komma till lovskolan och så ska man sitta där i sina tio dagar och sen så har man garanterat ett betyg. Och de som då inte når målen, de tycker att de har suttit onödan: ”Nu har jag kommit hit i onödan.” Man ser liksom inte vinsten av att: ”Alltså, du har ju varit här och du har lärt dig saker under den perioden som du kanske inte kunde innan, men det räckte inte hela vägen fram.” För dem är det bortkastad tid.

⁴⁶ 10 kapitlet 23 § skollagen.

⁴⁷ Baseras på rektorens enkätsvar, n=184. I de fall rektorerna har svarat att fler elever har gjort prövning än hur många elever som deltog på lovskola på sommarlovet har svaren exkluderats från beräkningarna.

⁴⁸ Därmed inte sagt att huvudmän till övriga skolenheter inte levde upp till denna skyldighet att erbjuda prövning. Huvudmannen har en skyldighet att *erbjuda* prövning enligt 10 kap. 23 § skollagen. Vi har i enkäten endast frågat om antal genomförda prövningar, inte hur många prövningar som erbjudits.

⁴⁹ Baseras på rektorens enkätsvar, n=129. I de fall rektorerna har svarat att fler elever klarar prövning än hur många som har genomfört prövning har svaren exkluderats från beräkningarna.

Det framkommer också att det i andra fall har sett helt annorlunda ut, och att elever varit vana att gå på lovskola från årskurs 6 och därför har vetat hur det fungerar och vad de kunnat förvänta sig.

När de intervjuade lärarna resonerar kring vilka elever det varit som enligt deras erfarenheter har klarat prövning, framkommer att det främst varit elever med mindre kunskapsluckor som vanligtvis har klarat prövning efter lovskola under sommarlovet:

Ja, om man tänker just för att nå ett betyg för att komma in på gymnasiet, den som lyckas skulle jag kunna tänka mig, det är ju den som har frånvaro som har gjort att inte har nått målen. Du har inga inlärningsvärigheter, att det skulle vara en sån grej. Men har du svårigheter i till exempel matematik, då är det ju svårt att ro i land det på någon vecka på våren.

Intervjuerna visar att det varit vanligt att gamla nationella prov använts som underlag för prövning tillsammans med ytterligare uppgifter för att ha kunnat fånga alla betygskriterier. Flera lärare lyfter att prövningarna varit särskilt svåra för elever som inte har tillräckligt bra kunskaper i svenska språket. Svenska språket har varit nödvändigt för att kunna skriva nationella prov även i andra ämnen än svenska. En lärare påpekar att nationella prov varit svåra även för elever som har svenska som modersmål, och att språket har utgjort ytterligare en utmaning för elever som bott i Sverige kortare tid:

[D]et finns ju inget mellanting där som prövar deras svenska på ett litet annat sätt. Så det blir ett väldigt hårt fall för många och just för att de inte har tid att läsa, det tar ju väldigt lång tid för dem att läsa och slå upp alla ord eller de ord de inte förstår i ett lexikon och så vidare.

På tre av tio skolenheter har alla elever som deltagit i lovskola på sommarlovet blivit behöriga till gymnasieskolan

Huvudmän har skyldighet att erbjuda lovskola till elever som avslutat årskurs 9 utan att ha uppnått behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram. Sådan lovskola ska anordnas i juni samma år och uppgå sammanlagt till minst 50 timmar.⁵⁰ Bland de skolenheter som genomfört lovskola på sommarlovet för årskurs 9 år 2023 fanns det minst en obehörig elev på knappt nio av tio skolenheter. På drygt var tionde skolenhet var samtliga elever som deltog i lovskola på sommarlovet behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram.

Vi har bitt rektorer uppge hur många elever som blivit behöriga efter genomförd lovskola på sommarlovet. På knappt tre av tio skolenheter har samtliga elever som deltagit i lovskolan blivit behöriga.⁵¹ På två av tio skolenheter har ingen elev blivit behörig efter att de har deltagit i lovskola på sommarlovet. Däremellan finns det en spridning mellan skolenheterna.

I sina kommentarer till enkätfrågorna gällande prövning och behörighet till gymnasiet förordar några rektorer lovskola under läsåret i stället för lovskola på

⁵⁰ En huvudman kan frivilligt anordna lovskola under läsåret och räkna av den tid som eleven har deltagit från de timmar som ska erbjudas i juni.

⁵¹ Andelen är beräknad utifrån de som hade obehöriga elever på lovskolan på sommarlovet, n=130. De skolenheter där alla elever som deltog i lovskola på sommarlovet var behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram är borträknade.

sommarlovet. Elever som gått på lovskola under läsåret beskrivs ha kunnat ta del av den ordinarie undervisningen också, och klarat godkänt betyg i högre utsträckning efter genomgången lovskola på sommarlovet. Det framgår att det har varit svårare att motivera elever till att delta på lovskola efter skolavslutningen.

Framgångsfaktorer för lovskola

I det här avsnittet redovisar vi vad rektorer och lärare ser som viktiga faktorer för att kunna bedriva en lovskola av hög kvalitet. I enkäten fick rektorerna formulera sig i fritext och hade inte några fasta svarsalternativ att ta ställning till.

Viktigt att det finns en bra planering av lovskolan

En bra planering inför lovskolan lyfts fram som betydelsefullt av många rektorer. Det har gällt såväl planering av vad varje elev ska göra, som planering kring hur lovskolan ska organiseras i stort. Rektorerna beskriver att lärarna behövt få tillräckligt med tid till för- och efterarbete i samband med lovskolan, samt att ett gott samarbete med, och en bra överlämning från, den ordinarie läraren har varit avgörande för att lovskolan ska fungera bra. Det beskrivs som centralt att relevant material och tydliga uppgifter för eleverna har funnits förberett.

Ett flertal rektorer betonar att planeringen av lovskolans upplägg spelat roll, det vill säga att det har funnits en struktur för undervisning, mat och tid till rörelse. Det ges exempel på att aktiviteter har anordnats i samband med lovskolan för att göra den mer lustfylld för eleverna. Några rektorer uppger att lovskolan bör organiseras på den egna skolenheten för att eleverna ska känna sig trygga i lokalerna.

Rektorerna lyfter fram att små undervisningsgrupper på lovskolan har varit viktigt för att ge läraren möjlighet att anpassa undervisningen till elevernas olika nivåer. Det har också inneburit att eleven har fått arbeta i ett lugnare sammanhang än det ofta har varit möjligt att få till i den ordinarie undervisningen.

Rektorerna beskriver att det har varit viktigt att lovskolan har spridits över året, och inte koncentrerats till sommarlovet. Några rektorer är kritiska mot lovskola på sommarlovet över huvud taget, och menar att både elever och lärare har varit trötta och haft behov av att återhämta sig.

Lovskola har ofta inneburit ett lugnare och mindre sammanhang

I intervjuerna framkommer att även lärarna anser att en tydlig organisation har varit en avgörande framgångsfaktor för lovskolan. Deras erfarenhet är att det har varit viktigt att eleverna känner till vilken personal som ska jobba på lovskolan och att det har varit en fördel om eleverna har tydliga mål och avgränsade uppgifter.

Jag tänker att eleven är förberedd på att den ska komma dit, varför den ska komma dit, och att det finns förberett material som är begränsat och som är strukturerat i den ordning man

vill att det ska utföras. Så att det inte bara är räkna i matteboken, för det kommer liksom inte ge någonting, utan man måste ha mer specifikt än så. Så avgränsat och specificerat och i iordninglagt.

Lärare betonar att det har varit avgörande att arbetet med extra anpassningar har varit väl utvecklat på lovskolan. De beskriver hur lovskolans elever haft olika förutsättningar och det har varit viktigt att uppgifter och undervisning har anpassats för varje elev. Exempel som lyfts fram är att dagarna på lovskolan har kunnat läggas upp utifrån individens behov med möjlighet till sovmorgon, tätare pauser eller arbete med samma ämne under en hel förmiddag.

I likhet med rektorerna lyfter lärarna fram betydelsen av lovskolan som ett mindre sammanhang än ordinarie undervisning. Lärarna menar att det har blivit en bättre arbetsro som passat både de mer tystlåtna eleverna som kan komma till tals, och de vanligtvis mer oroliga eleverna som fått lättare att koncentrera sig. Det beskrivs över lag varit lugnare när det har varit färre elever i skolan och att det blivit en annan dynamik när det inte varit samma elevsammansättning som vanligt. Lärarna beskriver hur eleverna i större utsträckning kunnat arbeta koncentrerat och haft tid till repetition, och hur den undervisande läraren oftare haft möjlighet till en-till-en-undervisning.

Rektorer lyfter fram lärarna som en viktig framgångsfaktor

Många av rektorerna lyfter i kommentarer till enkäten fram vikten av behöriga lärare på lovskolan. Flera påpekar dock att det har varit svårt att uppnå i alla ämnen eftersom vissa lärare, utöver en redan tung arbetsbelastning under läsåret, inte har velat åta sig ytterligare arbete under loven. Det beskrivs vara viktigt med engagerade pedagoger på lovskolan, och rektorer framhåller att det därför varit viktigt att lärarna har arbetat med lovskoleverksamhet för att de själva har velat det.

Vidare beskriver många rektorer att det varit eftersträvansvärt att elevens ordinarie lärare arbetat på lovskolan, eftersom de har känt till eleverna och deras utvecklingsbehov. Relationen mellan lärare och elev betonas som viktig för att eleven ska känna sig trygg på lovskolan. I en kommentar beskriver en rektor att relationen till läraren som funnits på lovskolan varit avgörande för att eleven över huvud taget skulle dyka upp.

Lärarna har arbetat aktivt för att få eleverna att delta i lovskola

Lärarnas engagemang i undervisningen på lovskolan och deras goda relation till eleverna beskrivs i intervjuerna som viktiga framgångsfaktorer för att eleverna skulle fullfölja lovskolan. I många fall förklaras att det har krävts ett aktivt arbete med att förmå elever att komma till lovskolan, att personal har ringt eller skickat sms till eleverna om de inte dykt upp samt att personalen har hört av sig till vårdnadshavare.

Alltså, det är ju mycket det här personliga, att visa eleverna att man är glad att de kommer dit, att det finns liksom ett värde för mig att eleven är på plats, att de ska kunna känna att de är önskade och att de är välkomna. Det är superviktigt liksom, att man blir glad att se dem. Det är en stor framgångsfaktor.

Flera lärare beskriver att det varit en fördel om lärare och elev känner varandra sedan tidigare. Då har de inte behövt lägga tid på att lära känna varandra under lovskolan, och läraren har haft en förförståelse kring vad eleven behövt arbeta med. Det framkommer dock erfarenheter av att det också kunnat vara en fördel om eleven inte har haft sin ordinarie lärare under lovskolan. Detta eftersom lärare och elev då inte har haft några förutfattade meningar om varandra, och eleven har kunnat få förklaringar med andra ord än vad eleven varit van vid. Om det varit olika lärare som jobbat de olika dagarna på lovskolan uppger lärare att det ibland har blivit en bristande kontinuitet och gett sämre förutsättningar för att eleverna ska våga be om hjälp.

Elever behöver vara välinformerade och motiverade

Flera av rektorerna betonar att elevernas egen motivation har varit en viktig faktor för att få till en välfungerande lovskola. Relationen med lärarna på lovskolan poängteras även i det här sammanhanget, då de ibland har behövt motivera elever till att delta i lovskola i god tid inför lovskolans början. Några rektorer menar att eleverna i förväg måste vara införstådda med vad de ska göra på lovskolan för att arbetet ska kännas meningsfullt och motiverande, men även för att eleverna ska förstå vilken arbetsinsats som krävs av dem för att uppnå ett godkänt betyg. Rektorer påpekar att det har varit viktigt att de elever som erbjuds lovskola har haft en rimlig chans att uppnå godkänt betyg i ett ämne.

Många rektorer lyfter även vikten av att vårdnadshavarna har förstått värdet av lovskola så att de har kunnat stödja eleverna i att komma till lovskolan.

Vissa elever har behövt uppmuntran över en lång tid

De intervjuade lärarna betonar att arbetet med att uppmuntra elever att komma till lovskolan ofta har börjat flera veckor innan lovskolan börjat. Lärarna, liksom rektorerna, understryker dock att elevernas egen motivation har varit avgörande för att lovskolan ska fungera bra.

Flera av lärarna vi intervjuat beskriver att de strävat efter att motivera de elever som har haft möjlighet att nå målet för lovskolan, exempelvis komma i kapp med någon uppgift eller göra ett visst moment. En lärare säger:

Jag tror verkligen att vi har vunnit mycket på det här, liksom att vi sitter i arbetslagen och ... Alltså, man avväger: "Vilka elever passar detta för? Vilka ska vi erbjuda detta?" Och som sagt, den där, den är väldigt viktig den där att de som har svårt eller ligger efter i skolan, är inte samma sak som de som borde gå på lovskola. Det är inte samma målgrupp liksom. Och den framgångsfaktorn, att faktiskt, ja, men dels att vi sitter och diskuterar, men också då, så här dialog med vårdnadshavare, det är en framgångsfaktor för att det ska bli bra. Man ska nå ut till de eleverna som faktiskt gynnas av att komma dit och det är ju ett förarbete som är viktigt.

Vidare beskrivs att gott om personal och närvaro från exempelvis skolans elevhälsoteam varit värdefullt för att få eleverna att komma till lovskolan och fullfölja den.

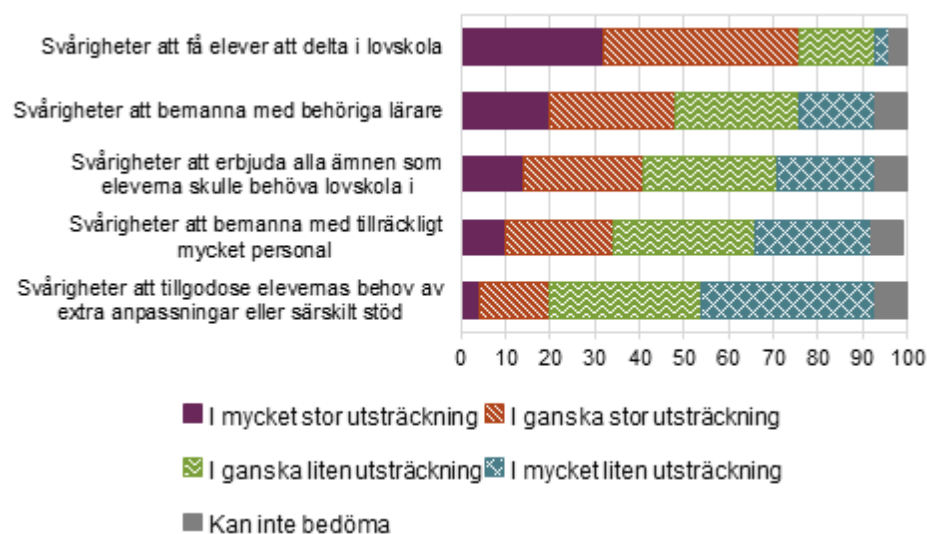
Utmaningar med att bedriva lovskola

I det här avsnittet redovisar vi rektorers och lärares uppfattningar om vad det finns för utmaningar med att bedriva lovskola.

Knappt åtta av tio rektorer upplever att det varit svårt att få elever att delta i lovskola

Vi bad rektorerna bedöma i vilken utsträckning de har haft utmaningar med ett antal områden kopplade till lovskolan under läsåret 2022/23. Rektorerna fick göra en sammantagen bedömning för de lov och årskurser som de har haft lovskola för. Det område som störst andel rektorer har haft en utmaning med under läsåret är svårigheter med att få elever att delta i lovskola, se diagram 9. Knappt åtta av tio uppger att det i mycket eller ganska stor utsträckning har varit svårt att få elever att delta i lovskola.

Diagram 9. I vilken utsträckning har du upplevt att följande har varit en utmaning för att bedriva lovskola under läsåret 2022/23? (Andelar i procent)

n=258–259 per delfråga

Flera rektorer betonar i sina kommentarer till enkäten svårigheter att få elever att komma till lovskolan, såväl på lovskola under läsårsloven som på sommarlovet. Det nämns till exempel att det hänt att elever fått sommarjobb som de valt före lovskola på sommarlovet.

Elever med hög frånvaro från ordinarie undervisning har sällan deltagit i lovskola

Likt rektorerna lyfter lärarna fram elevernas ibland bristande motivation som en stor utmaning, och att det framför allt har varit svårt att få eleverna att delta i lovskolan. Lärarna berättar att elever med hög frånvaro från ordinarie undervisning sällan har deltagit i lovskolan och att lovskola som insats nödvändigtvis inte fungerar för de här eleverna. Även om dessa elever hade deltagit i lovskolan hade de omöjligt kunnat hinna i kapp på några få veckor. De här eleverna har ofta missat stora delar av sin skolgång och har legat långt från att nå målen. En lärare resonerar följande kring dessa elever:

Och oftast de eleverna som inte når målen, de har med sig liksom en historik när de kommer i sjuan. Majoriteten som inte klarar målen i nian, de har inte med sig betyg från årskurs 6 heller, och sen är det några nyanlända som inte har språket som gör att de inte heller klarar ... i alla fall matten då. Så att det är ju liksom en långdragen process. Det är klart att det är gynnsamt för alla att få mer tid, men att tiden kommer för sent.

Hälften av rektorerna har i stor utsträckning haft utmaningar med att bemanna med behöriga lärare

När det gäller bemanning av lovskolan framkommer en delad bild bland rektorerna. Hälften av rektorerna svarar att det i mycket eller ganska stor utsträckning varit en utmaning att bemanna med behöriga lärare. Drygt fyra av tio rektorer svarar däremot att de i ganska eller mycket liten utsträckning har haft svårigheter att bemanna med behöriga lärare och knappt en av tio svarar att de inte kan bedöma det. När det gäller att bemanna med tillräckligt mycket personal svarar drygt tre av tio rektorer att det i mycket eller ganska stor utsträckning varit en utmaning att bemanna lovskolan med tillräckligt mycket personal. När vi tittar på de två frågorna kombinerat så ser vi att tre av tio rektorer svarar att de har haft utmaningar i ganska stor eller i mycket stor utsträckning både när det gäller att bemanna med tillräckligt mycket personal och att bemanna med behöriga lärare. Vidare anger fyra av tio rektorer att det varit en utmaning i mycket eller ganska stor utsträckning att erbjuda alla ämnen som eleverna skulle behövt lovskola i.

Några rektorer kommenterar även bemanningsfrågan och lyfter att det ofta varit en kostnadsfråga. Att bemanna med den personal som rektor anser varit bäst för eleverna och som eleverna känner sig trygga med har inneburit en extra kostnad. Någon rektor uppger att de, trots ett behov bland eleverna, behövt prioritera bort andra ämnen än svenska, matematik och engelska för att de inte har haft råd att avlöna fler lärare på lovskolan. Rektorerna som svarar att de inte haft några större svårigheter att bemanna lovskolan i år kommenterar att det varierar mycket mellan åren och att det inte självklart kommer att se likadant ut nästa år.

Två av tio rektorer har haft utmaningar med att tillgodose elevernas behov av extra anpassningar eller särskilt stöd

Två av tio rektorer uppger att de i mycket eller ganska stor utsträckning har haft svårigheter att tillgodose elevernas behov av extra anpassningar och särskilt stöd.

Drygt sju av tio svarar att det varit en utmaning i ganska liten eller mycket liten utsträckning. En av tio rektorer svarar att de inte kan bedöma det.

Utmaning att anpassa lovskolan till elevernas olika förutsättningar

I intervjuerna beskriver lärare utmaningar med att utforma en undervisning som passar elever med olika förutsättningar. En lärare lyfter fram problemet med begränsade resurser och att dessa ofta har fokuserats mot att de allra svagaste eleverna ska ta sig över gränsen för godkänt, på bekostnad av mer självgående elever. Gemensamt för lovskola på den egna skolenheten och centralt anordnad eller samordnad lovskola är att lärarna beskriver att det ofta varit knappt om tid för planering mellan skolavslutningen och lovskolans början. Det betyder att lärarna har behövt ta tid av sin rast eller annan planeringstid för att hinna förbereda lovskolan.

Lärarna beskriver även hur lovskolans sociala dimension har kunnat utgöra en utmaning för vissa elever. Det kan handla om dåliga relationer elever emellan vilket har stört undervisningen. Det kan också ha varit så att vissa elever har haft svårt att få kontakt med sina nya klasskamrater på lovskolan och därmed inte trivts och fått svårt att arbeta. Lärare beskriver även svårigheterna med att påverka den sociala situationen för de blygare eleverna, särskilt om det handlar om lite äldre elever. Dessa upplevs som självständiga och det har ibland varit svårt för läraren att initiera aktiviteter för att inkludera de blygare eleverna.

Lovskola som insats

I det här avsnittet behandlas vad lärare och rektorer har sagt om lovskola som insats. I intervjuerna bad vi lärarna att resonera kring vad de tycker om lovskola som helhet och även jämföra det med andra eventuella insatser som görs på skolan. Flertalet av de kommentarer som rektorerna har lämnat i enkäten handlar om vad de övergripande tycker om lovskola som insats, även om vi inte ställde en specifik fråga kring det.

Lovskola har krävt mycket resurser

Av rektorernas kommentarer framgår att lovskolorna blivit dyra för att kunna hålla en hög kvalitet. Lovskolorna har också uppfattats som kostnadsineffektiva insatser då de tagit mycket tid i anspråk, eleverna inte varit skyldiga att delta i lovskolan och resultaten varit svåra att mäta. Enligt rektorernas erfarenheter har eleverna inte kommit på alla lektioner som varit planerade, men bemanningen har behövts göras ändå. En rektor kommenterar att det har hänt att lärarna i lovskolan väntat på sina elever men att ingen av dem har kommit. Frivilligheten för eleverna har skapat en osäkerhet i planeringen. En annan aspekt är att personalen som ska arbeta på lovskola har gått miste om den kompetensutveckling och det utvecklingsarbete som skett på loven.

Lovskola under läsårsloven uppfattas ha varit mer effektivt än på sommarlovet

Flera rektorer anser att lovskola under läsårsloven har varit att föredra framför lovskola på sommaren. Av svaren framkommer att elever har uppfattats som mer motiverade under läsåret, då de fortfarande har haft möjlighet att få godkända betyg samtidigt som sina klasskamrater. De har även haft bättre möjligheter att komma i kapp och följa den ordinarie undervisningen när den börjar igen. Rektorer resonerar även att elever som redan haft det svårt under läsåret behövt få vila under sommarlovet.

Några rektorer skriver i sina kommentarer att de problem som lovskola på sommarlovet är tänkt att lösa borde hanterats tidigare i elevens skolgång. Det handlar exempelvis om att elever med stora kunskapsluckor behövt mer omfattande stöd än lovskolan kan ge. En rektor skriver att det inte känts rätt att så mycket resurser har koncentrerats till loven, utan att det borde ske mer regelbundet över skollåret. Då har eleverna även en större möjlighet att mötas av behörig lärare.

Av kommentarerna framgår även att rektorer anser att lovskolan varit en bra lösning för de elever som missat något enstaka område eller elever som haft dålig motivation under skollåret men inte har haft några stora svårigheter i ämnet.

Lärare ser behov av mer stöd för elever inom ordinarie undervisning

I likhet med rektorernas kommentarer trycker vissa lärare i intervjuerna på att de timmar som eleverna lagt ner under lovskolan på sommarlovet borde ha varit förlagda tidigare under året. De menar att det extra stödet som eleverna fått från lärare under lovskolan på sommarlovet skulle gjort ännu mer nytta under läsåret inom ramen för ordinarie undervisning.

Lärarna beskriver att lovskolan kan fylla många olika syften. Det kan vara ett bra tillfälle att "läsa i kapp" i lugn och ro och ett tillfälle att arbeta längre i samma ämne som i vanliga fall inte är möjlig för eleverna. Flera lärare berättar att deras elever upplevs ha varit mer motiverade under lovskolan än under ordinarie skoltid och att eleverna har visat goda resultat under lovskolan. En möjlig anledning kan vara att eleverna kunnat se sin utveckling på ett tydligare sätt när de har fokuserat på enbart ett ämne under lovskolans gång. De elever som gått i åttan och nian har upplevts som särskilt motiverade, då slutbetygen närmat sig. En lärare beskriver varför lovskolan varit ett bra stöd för dennes elever som känt sig stressade inför kommande slutbetyg:

Det kan ju bli den där effekten ibland då när man ligger efter, och så känner man att man bara lägger undan det ännu mer då och undviker det där jobbiga liksom, och undviker att ta i det, och särskilt om man ser när man sitter med hela klassen och det är 25 andra elever, och man känner: "Oj, oj, vad långt jag är efter." Men så här får man en chans att liksom mer då verkligen ta i det där jobbiga kanske, och så blir det lättare förhoppningsvis då när man kommer tillbaka efteråt.

I intervjuerna gavs lärarna möjlighet att jämföra lovskola med andra insatser på de skolor de arbetar på. Läxhjälp, eller extra studietid, är vanligt förekommande och utgör ett komplement till den ordinarie undervisningen. Vissa lärare upplever att läxhjälpen har varit mindre populär än lovskolan och att den inte har tagits lika seriöst som lovskolan av eleverna. En del resonerar att det berott på att eleverna varit trötta efter skoldagen och därmed saknat motivation och energi att delta på ytterligare lektioner. En av lärarna berättar att läxhjälpen varit bemannad med färre personer per elev jämfört med lovskolan, vilket har inneburit att lovskolan erbjudit en lugnare studiemiljö.

Lärarna beskriver även andra insatser under terminens gång. På en skola har elever i årskurs 9, som ligger nära gränsen till betyget E, fått läsa matematik, svenska eller engelska mer intensivt under några veckor innan sommaravslutningen. Det har gett eleverna en möjlighet att även delta på lovskola på sommarlovet om intensivveckorna inte räckt till. En annan lärare berättar att elever som haft svårt för matematik har fått extra studietimmar tre dagar i veckan under hela skolåret. Enligt läraren var dessa extratimmar mer effektiva än lovskolan för att stärka elevernas kunskaper i matematik.

Referenser

- Förordning (2014:47) om statsbidrag för undervisning under skollov.
- Förordning om ändring i förordningen (2014:47) om statsbidrag för undervisning under skollov (SFS 2023:65)
- Prop. 2016/17:156. *En skyldighet att erbjuda lovskola.*
- Prop. 2021/22:111. *Mer tid till lärande – extra studietid och utökad lovskola.*
- Skolinspektionen (2020). *Kartläggning av ett antal huvudmäns arbete med lovskola och tillhörande prövning.*
- Skolinspektionen (2021). *Sommarlovskolor efter tre terminer med covid-19-pandemin.*
- Skolförordningen (2011:185)
- Skollagen (2010:800)
- Skolverket (2014). *Redovisning av uppdrag om elevers behörighet till gymnasieskolans nationella program efter betygsprövning i anslutning till sommarskola.* Dnr 2014:519.
- Skolverket (2018). *Statsbidragsfinansierad lovskola under 2016 och 2017.*
- Skolverket (2022a). *Betyg och prövning.* Skolverkets allmänna råd med kommentarer.
- Skolverket (2022b). *Grundskolebetygens betydelse för resultaten i gymnasieskolan.*
- Skolverket (2023). *Skolverkets bedömning av läget i skolväsendet.* Rapport 2023:9.
- Skolverket.se (2023a). *Lovskola.*
<https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/lovskola#skvtableofcontent6849>. Hämtad 2023-12-07.
- Skolverket.se (2023b). *Statsbidrag för lovskola 2023.*
<https://www.skolverket.se/skolutveckling/statsbidrag/statsbidrag-for-lovskola-2023>. Hämtad 2023-12-07.
- Skolverkets statistik
- SOU 2015:81. *Mer tid för kunskap – förskoleklass, förlängd skolplikt och lovskola,* Betänkande av Grundskoleutredningen.
- SOU 2021:30. *Kampen om tiden – mer tid till lärande,* Betänkande av utredningen om mer tid till undervisning.

Bilaga 1 – Bortfallsanalys

I denna bilaga beskrivs den bortfallsanalys som är gjord för enkätundersökningen i studien.

Svarsfrekvens och bortfall enkätundersökning

Av de 609 rektorerna vars skolenheter valdes ut att delta i studien har 269 rektorer valt att besvara enkäten. Det ger en total svarsfrekvens på 44 procent, se Tabell 1. Svarsfrekvensen är högst bland rektorerna på de skolenheter vars elever har högst behörighetsgrad till gymnasieskolans yrkesprogram och lägst på de skolenheter som har den näst högst behörighetsgraden. Skillnaderna i svarsfrekvens mellan ingående stratum är dock inte signifikant.

Tabell 1. Svarsfrekvens och bortfall per stratum

Stratum	Antal skolor i urvalet*	Antal svarande	Svarsfrekvens
1	150	63	42,0%
2	153	67	43,8%
3	154	71	46,1%
4	77	29	37,7%
5	75	39	52,0%
Totalt	609	269	44,2%

*Exklusive överteckning. Pearson Chi-Square = 0,446

Det finns heller inga signifikanta skillnader i svarsfrekvens mellan kommunala och enskilda huvudmän.

Det finns dock svagt signifikanta skillnader i svarsfrekvens mellan skolenheter av olika storlek. Svarsfrekvensen är högre på de mindre och mellanstora skolenheterna (vilka har svarsfrekvensen på 47 respektive 48 procent) än på de större skolenheterna (som har en svarsfrekvens på 38 procent).

Det finns också vissa skillnader i svarsfrekvens mellan skolor i olika delar av landet. Svarsfrekvensen är som högst bland rektorer på skolor i mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner med en svarsfrekvens på 53 procent, vilket kan jämföras med 41 procent på skolor i större städer och kommuner nära större stad och 42 procent i skolor i storstadsregionerna (storstäder och storstadsnära kommuner). Skillnaderna i svarsfrekvens mellan kommunhuvudgrupperna är även signifikanta.

Det finns emellertid inga signifikanta skillnader mellan underkommuntyperna, till skillnad mot huvudkommungrupperna. För att studera om det finns interna skillnader mellan kommuner inom de enskilda huvudkommungrupperna har även signifikanstest gjorts för de tre huvudgrupperna var för sig. De enskilda testen visade inte heller de på signifikanta skillnader i svarsfrekvens.

Analyser av skillnader i svarsmonster mellan skolor som ligger i olika delar av landet (det vill säga skillnader mellan skolor i storstadsregionerna, större städer, respektive mindre städer och landsbygdskommuner) visar inte på några signifikanta skillnader. Det finns inte heller några generella signifikanta skillnader i svarsmonster mellan skolor av olika storlek. Av denna anledning har vi valt att inte kalibrera de slutliga urvalsvikterna för skillnader i svarsfrekvens. Vi har däremot korregerat de ursprungliga urvalsvikterna för skillnader i bortfall mellan stratum, det vill säga med hjälp av en rak uppräknings av urvalsvikterna.

Bilaga 2 – Uppföljning av statsbidrag för lovskola 2020–2023

I denna bilaga redovisar vi uppgifter gällande statsbidraget för frivilligt anordnad lovskola för åren 2020–2023, i syfte att ge en bild av hur bidraget nyttjades. Vi redovisar även de svar som huvudmän har lämnat i samband med ansökningsomgången för 2023 gällande planering, uppföljning och mål för lovskolan.

Statsbidrag för frivilligt anordnad lovskola

Bidraget ska gå till undervisning under skollov för elever som inte uppfyllt eller riskerar att inte uppfylla betygskriterierna för betyget E, och för elever som inte har uppfyllt eller riskerar att inte uppfylla kriterierna för bedömning av kunskap i de årskurser där betyg inte ges.⁵² Bidraget kan användas till lovskola under alla skollov utom jullovet. Det kan alltså användas till kostnader i samband med sport-, påsk-, sommar- och läslov.⁵³ Bidraget kan sökas av kommunala, fristående och statliga huvudmän för grundskolan, sameskolan, specialskolan och gymnasieskolan.⁵⁴

Reglerna för vilka elever som omfattas av bidraget ändrades den 15 mars 2023 till att omfatta elever i alla årskurser i grundskolan, sameskolan, specialskolan och gymnasieskolan.⁵⁵ Tidigare kunde statsbidrag lämnas för elever i årskurs 6–9 i grundskolan, årskurs 6 i sameskolan, årskurs 7–10 i specialskolan samt i gymnasieskolan.⁵⁶

Bidraget ska gå till merkostnader med anledning av att lovskola anordnas. Statsbidrag lämnas inte för sådan lovskola som huvudmannen är skyldig att anordna enligt skollagen.⁵⁷

Antal elevdagar i lovskola 2020–2023

Statsbidraget kunde sökas av kommunala, fristående och statliga huvudmän för grundskolan, sameskolan, specialskolan och gymnasieskolan. Det är huvudmannen som ansöker om statsbidrag för lovskola från Skolverket och statsbidraget kan sökas för alla lov utom för jullovet. I den uppföljning som gjorts för denna tidperiod redovisas uppgifter samlat om samtliga berörda skolformer och årskurser som huvudmannen är huvudman för. Utifrån de uppgifter

⁵² Förordning (2014:47) om statsbidrag för undervisning under skollov.

⁵³ Skolverket (2023b) Statsbidrag för lovskola 2023. <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statsbidrag/statsbidrag-for-lovskola-2023>. Hämtad 2023-06-21.

⁵⁴ Förordning (2014:47) om statsbidrag för undervisning under skollov.

⁵⁵ Förordning om ändring i förordningen (2014:47) om statsbidrag för undervisning under skollov (SFS 2023:65)

⁵⁶ Skolverket (2023b)

⁵⁷ Förordning (2014:47) om statsbidrag för undervisning under skollov.

Skolverket har gått således inte att utläsa vilka uppgifter som rör specifikt elever i grundskolan.⁵⁸

Skolverkets uppföljning av tidigare bidragsomgångar visar att gällande år 2017 gick 44 procent av bidraget för sommarskolan till grundskolan, och 56 procent till gymnasieskolan. För övriga lov fördelades 78 procent av bidraget till grundskolan och 22 procent till gymnasieskolan. Om och hur detta har förändrats eller varierat inom denna tidsperiod kan vi inte svara på utifrån tillgängliga uppgifter.

I samband med ansökan och begäran om utbetalning samlar Skolverket in vissa uppgifter från huvudmännen. Vilka uppgifter som samlas in har varierat mellan åren. För tidsperioden 2020–2022 har Skolverket samlat in uppgifter om antal elevdagar som huvudmännen beviljats statsbidrag för. Två elevdagar kan antingen vara att en elev har deltagit i lovskola två dagar, eller att två elever har deltagit i lovskola en dag vardera. För år 2023 har Skolverket uppgifter om antalet elevdagar som huvudmännen har ansökt om vilket är preliminära uppgifter.

Skolverkets uppgifter visar att huvudmännen har beviljats statsbidrag för lovskola för omkring 300 000 elevdagar under tidsperioden 2020–2022. Ansökningarna för 2023 visar att huvudmännen beräknar att ha lovskola i 450 000 elevdagar under 2023. Uppgifterna visar att huvudmännen söker för flest elevdagar på sommarlovet, se diagram 1 nedan.

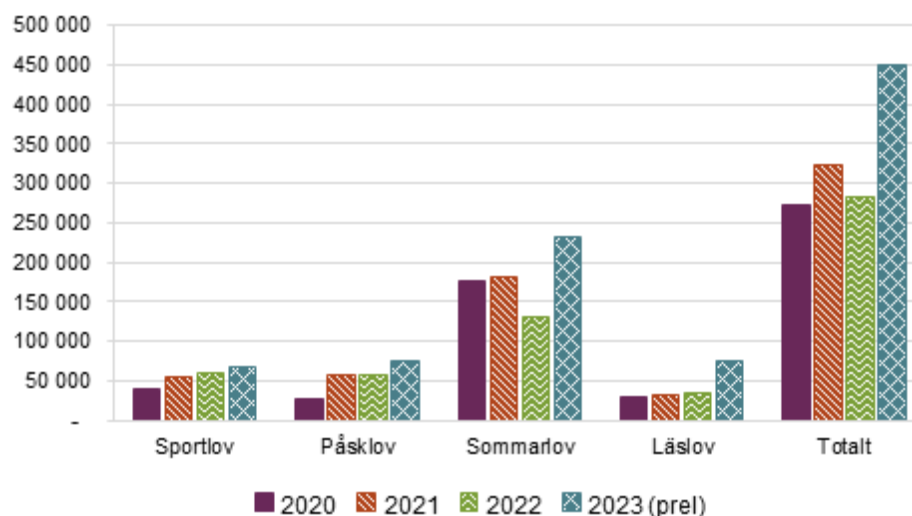
Det finns flera möjliga förklaringar till det högre antalet elevdagar för 2023. Dels trädde en förordningsändring i kraft i mars 2023 som tog bort begränsningen av vilka årskurser som statsbidraget kunde ansökas för.⁵⁹ Dels tenderar antalet sökta elevdagar att vara högre än det antal dagar som sedan rekquireras. I Skolverkets senaste publicerade uppföljning av statsbidrag för lovskola noterade man att ansökningsbeloppen var högre än de som huvudmännen slutligen begärde ut.⁶⁰

⁵⁸ När huvudmännen begär utbetalning av statsbidrag för 2023 kommer Skolverket att samla in uppgifter om årskurs och skolför.

⁵⁹ Förordning om ändring i förordningen (2014:47) om statsbidrag för undervisning under skollov (SFS 2023:65). Innan förordningsändringen kunde huvudmännen ansöka om bidrag för lovskola från årskurs 6 i grundskolan och sameskolan och årskurs 7 i specialskolan.

⁶⁰ För 2016 ansökte huvudmännen om totalt 178 miljoner kronor och Skolverket beviljade och betalade ut 98 miljoner. För 2017 ansökte huvudmännen om totalt 248 miljoner kronor och det beviljade och utbetalade beloppet blev 88,5 miljoner kronor. Skolverket (2018).

Diagram 1. Antal elevdagar som huvudmän har beviljats statsbidrag för 2020–2022, samt preliminära uppgifter 2023.

Källa: Skolverket, statsbidrag för lovskola.

Två elevdagar motsvarar att en elev har gått i lovskola två dagar eller att två elever har gått i lovskola en dag vardera. Statsbidrag kan sökas för elever i grundskolan, sameskolan, specialskolan och gymnasieskolan.

Planering, uppföljning och mål för lovskolan 2023

I ansökningsomgången för 2023 har huvudmännen svarat på ett antal frågor om planering, uppföljning och mål för lovskolan. Svaren visar bland annat att nio av tio huvudmän som ansökt om statsbidrag svarar att studieresultaten följs upp på skolenhetsnivå och att elevernas deltagande och närvaro i lovskolan följs upp. I stort sett ingen huvudman, en procent, svarar att lovskolan inte följs upp alls.

I tabell 1–3 nedan redovisas huvudmännens samtliga svar på frågor om planering, uppföljning och mål med lovskolan som samlats in i samband med ansökan om statsbidrag för lovskola under 2023.

Det fanns möjlighet att markera ett eller flera svar.

Tabell 1. Huvudmännens svar på frågor om planering av lovskola i ansökan om statsbidrag för 2023.

Hur har ni planerat lovskolan?	Antal ja-svar	Andel ja-svar
Det finns ett samarbete mellan de lärare som planerar lovskolan och de lärare som arbetar under lovskolan	368	94 %
Eleverna erbjuds prövning för betyg i samband med lovskola	252	64 %
Eleverna erbjuds lovsimskola under lovskolan	131	33 %
Lovskolan anordnas centralt och kan omfatta flera skolenheter	126	32 %
Eleverna erbjuds språkintrödnings under lovskolan	91	23 %
Planeringen genomförs på annat sätt	46	12 %

Källa: Skolverket, statsbidragsenheten.

Tabell 2. Huvudmännens svar på frågor om mål med lovskolan i ansökan om statsbidrag för 2023.

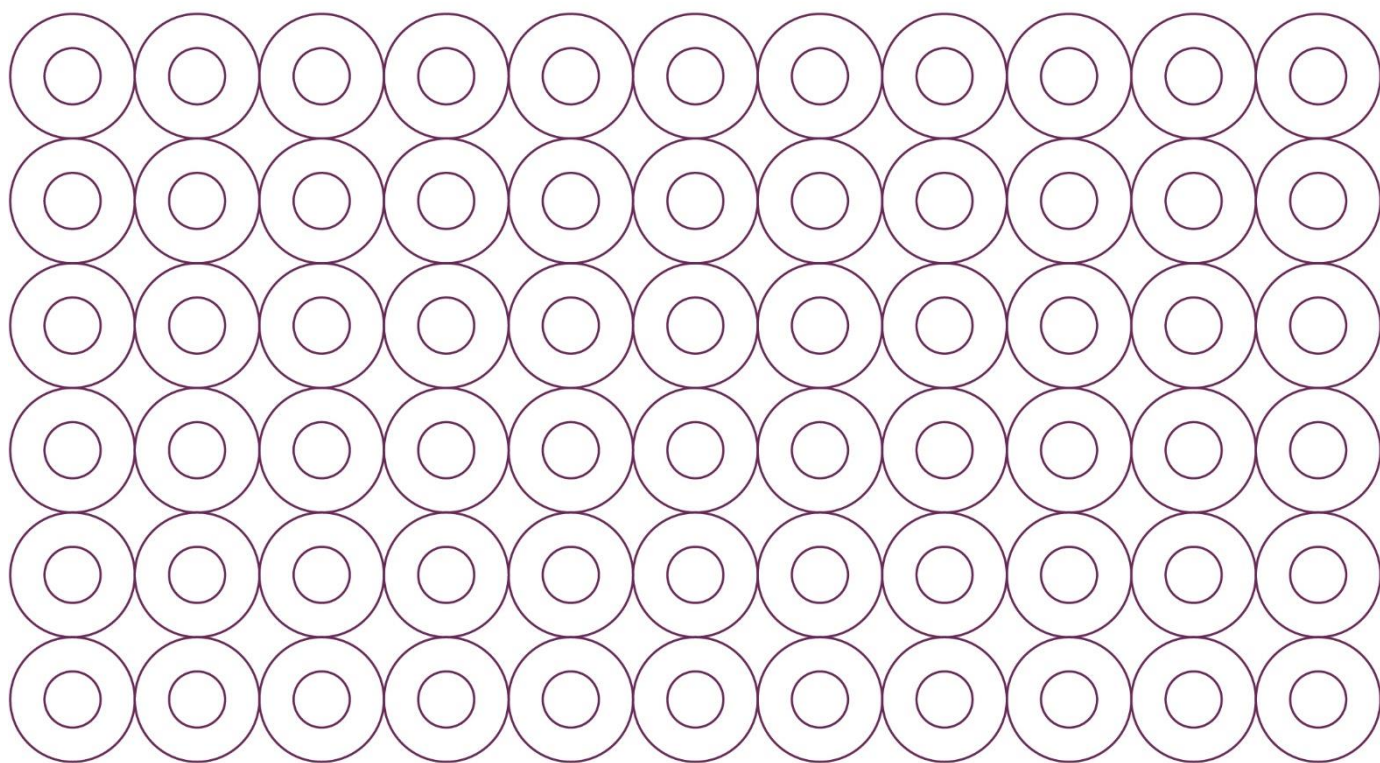
Vad har ni för mål med lovskolan?	Antal ja-svar	Andel ja-svar
Fler elever ska få behörighet till ett nationellt gymnasieprogram	324	82 %
Undervisningen ska främst genomföras av behöriga lärare	300	76 %
Vi har andra mål med lovskolan	120	31 %

Källa: Skolverket, statsbidragsenheten.

Tabell 3. Huvudmännens svar på frågor om uppföljning av lovskolan i ansökan om statsbidrag för 2023.

Hur kommer ni följa upp lovskolan?	Antal ja-svar	Andel ja-svar
Studieresultat följs upp på skolenhetsnivå	365	93 %
Elevernas deltagande och närvaro i lovskolan följs upp	362	92 %
Det sker en överlämning från lovskole-lärare till undervisande lärare efter lovskolan	336	85 %
Samtal, enkätundersökning eller motsvarande riktad till elever och/eller vårdnadshavare	160	41 %
Uppföljning sker på annat sätt	24	6 %
Vi gör ingen uppföljning	2	1 %

Källa: Skolverket, statsbidragsenheten.

Skolverket

www.skolverket.se